

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratom:

Enostolpna petilna vrsta
mal oglas po Din 1-50 in
Din 2-—, večji oglas nad
45 mm višine po Din 2-50,
veliki po Din 3-— in 4-—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6-—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštulna plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisat
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Pereče vprašanje.

Nedvomno je eno najvažnejših socialnih vprašanj naše države vprašanje agrarne reforme. Če pogledamo tozadevno statistiko, nam pokaže naravnost grozne številke. Na Hrvaškem, v Vojvodini in Bosni je n. pr. pretežni del najboljše poljedelske površine v rokah različnih fevdalnih močev, ki žive po večini izven države v svetovnih središčih, kjer brez dela lahko miselno razsipajo plodove svojih ogromnih posestev. Slovenija in Srbija sta v tem pogledu znatno na boljšem. V Sloveniji je bila n. pr. še dokaj povoljno izvedena agrarna reforma takoj po revoluciji l. 1848., tako da za pretežno večino naše dežele ta nima tistega pomena kakor za ostale dele naše države, toda po nekaterih okrajih je ostalo vendarle še toliko sveta v eni sami roki, da tudi pri nas to vprašanje igra še vedno svojo vlogo. Omenimo le ogromne zemljiške komplekse dolenjskih Auerspergov, notranjskih Windischgrätzov, trziškega Borna, madjarskih magnatov v Prekmurju itd. Tudi država, nekatere občine in pa verski zakladi imajo precejšnje komplekse, zlasti gozdne. Skratka: vprašanje agrarne reforme obstoja tudi pri nas v Sloveniji.

Glede agrarne reforme so v novejši dobi mnenja med strokovnjaki precej deljena. Eni vztrajno zagovarjajo sistem veleposestev, češ da so edino veleposestva sposobna, da jih izrabljamo res po najmodernejših gospodarskih načelih, drugi zopet zagovarjajo načelo, da mora preiti vsa zemljiška posest v roke onih, ki jo res sami obdelujejo, to je kmetov. V Nemčiji je n. pr. prevladalo prvo načelo in tam celo socialisti ne zahtevajo razdelitve ogromnih veleposestev na Saškem in v vzhodnih pokrajinah med kmeti in ljudstvo. Naša stranka v tem pogledu ne sledi nemškimi socialistom, temveč se že od svojega početka dalje kot stranka malokmetiškega slovenskega naroda dosledno in odločno bori slejkoprej za razdelitev veleposestev med kmetiško ljudstvo, zlasti pa še tistih, ki neposredno ogrožajo socialni obstanek okoliškega ljudstva. Nobenega dvoma namreč ni, da pomenja veleposestvo v ravnini sredi gostonaseljenega okraja vse drugačno socialno zlo, nego v zapuščenem gorovju. Drugič je treba vsekakor ločiti tudi veleposestva in istem okraju, kajti zopet je docela nekaj drugega, če je v lasti tujega magnata, ki živi bogve kje na Dunaju, v Budimpešti ali v Parizu ter se naravnost trudi, kako bi pognal po različnih zabavišnih nezastuženih dohodke podedovanega veleposestva, ki ga morda svoj živ dan niti videl ni, ali pa če je to veleposestvo v rokah države, občine ali cerkve, torej neke socialne edinice.

Naša stranka, kakor rečeno, stoji odločno na stališču razdelitve vseh veleposestev, v prvi vrsti pa onih, ki predstavljajo socialno zlo, kakor smo pokazali zgoraj. Zanimivo je, da nas pa pri tem našem stremljenju podpirajo le jugoslovanski katoliški škofje, v katere se sedaj od neštevilnih najbolj koruptivnih afer tako omdaževani »demokrati« tako demagoško zaletavajo. Prvi, povdarjamo prvi, ki je v Jugoslaviji sprožil že v prvih dneh po prevratu to vprašanje, so bili ravno katoliški škofje, ki so v svoji znani izjavi podarili potrebo agrarne reforme in se izrekli brez pridržka za pravično razdelitev cerkvenih veleposestev. Prišlo pa je drugače. V prvih mesecih po prevratu na rešitev tako zapletenega vprašanja seveda ni bilo mogoče misliti, kakor hitro so se pa razmere vsaj za silo uredile, so pa že splavali na površje oni demokrati in radikalni gospodje, ki neomejeno vladajo našo državo s prav kratkotrajnimi presledki in nebistvenimi izpremembami prav do danes. Seveda se ta dična družba tudi temu vprašanju ni mogla izogniti in ga je začela reševati — po svoje.

Najprej pod vodstvom dičnega Lazice Markovića, zadnje čase pa pod načelnostvom intimnega Žerjavovega prijatelja Lukinića so začeli z agrarno reformo in z veleposestvi uganjati korupcijo, ki smrdi do neba in ki nas je žalostno proslavila po vsej Evropi, kajti nadkrilila je menda še vse doslej znane afere. Bogateli so ministri,

visoki uradniki, sekvestri in advokati, milijoni so šli v nenasične žepe različnih demokratsko-radikalnih »konsorcijev« in za vedno prazne strankarske blagajne, kupovali in vzdrževali so tiskarne (Zagrebska SDS jo je kupila neposredno po Turn-Taxisovi aferi) in liste itd. itd. Zemlje niso dobivali v roke potrebni kmetje, temveč različni »dobrovoljci« najbolj sumljivega izvora, ki so jo prodajali zopet naprej itd. Kakšna, doslej nezasišana junaštva na polju korupcije so doprinašali v času, ko so sedeli v vladi različni Žerjavi, Pribičevići, Lazice Markovići in podobni »državniki«, to nam pove znana Hribarjeva brošura, ki je izšla nedavno v Zagrebu o agrarni reformi pri nas.

Da, naša stranka je brezpogojno za čim radikalnejšo socialno pravično izvedeno agrarno reformo, in smelo lahko trdimo, da ne gre v tem pogledu tako daleč nobena druga stranka v naši državi, toda kot ljudska, socialna in demokratična stranka malokmetiškega naroda smo tudi brezpogojno za to, da se izvede ta agrarna reforma pravično in da pride vsa razdeljena zemlja izključno le v korist zainteresiranim kmetom, ne pa nenasičnim blagajnam »Jutra«, kamor je izgnil še nedavno, kakor znano, koroški plebiscitni fond. Goljufige in čisto navadne tatvine, kakor so ju uganjali samostojni demokrati po prevratu pod krinko »nacionalizacije« na de-

belo v osebno in strankarsko korist, pa morajo od reševanja tega življenjskega vprašanja tisočev revnih kmetičev biti odslej popolnoma izključene.

Skrajni čas bi že bil, da se vzame tudi pri nas to vprašanje resno v roke in ugotovne strokovnjaki, zaslišavši vse zainteresirane faktorje, pravilne oblike, po katerih se naj reši to važno, a še bolj zapleteno vprašanje, toda iz vsakih takih razprav morajo biti že a priori izključeni vsi, ki stoje v kakršnikoli zvezi z »Jutrovc«, kajti le v tem slučaju bo podana garancija, da ne izgine preko različnih Petrov Smol in podobnih Žerjavovih pajdašev vsa veleposestniška zemlja ter različni drugi materialni zakladi Slovenije, kakor n. pr. trboveljski rudnik in še marsikaj drugega, kar je po vseh božjih postavah last slovenskega naroda kot celote, v nenasične žepe koruptivnih samostojnih demokratov. In dobro pomnite, gospodje, da je agrarna reforma zvezana tudi s socializacijo splošno koristnih veleprodjetij, kakor so rudniki itd., glede katerih SLS načeloma zastopa princip združabljenja, ne pa da bi se škofom odzvala zemlja, tuji in domači izsesovalci delovnega ljudstva pa bi od truda in znoja delavcev vlekli dalje 200 do 300% dividende na leto!

Imeli boste še priliko, da se pripravite, da je SLS stranka zatiranih in izkoriščanih slojev ljudstva!

Kaj snuje Nikola Pašić?

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Politično življenje se počasi vrača v normalni tok t. j. na svojo staro pot. Radi praznikov prekinjeno reševanje težke in latentne krize se pričinja obnavljati. Današnja vrnitev Nikola Pašića je prvi korak. Takoj so pričele krožiti najbolj verjetne in neverjetne kombinacije. Eno je gotovo: Kriza se rešuje ne parlamentarno in vse kaže, da se bo tako končala prva njena faza, ki mora biti zaključena 28. t. m. Vlada bi morala že davno odstopiti in 28. t. m. bi se morala predstaviti skupščini nova vlada ali pa biti v ostavki. Radi nujnosti stanovanjskega zakona je drugače nemogoče. Radi tega je treba vse končati na hitro roko. Tak položaj je Pašiću tembolj dobrodošel, ker bo lažje rešil vse sam po svoji volji. Še bolj dobrodošel pa je samostojnim demokratom, ki ostanejo na ta način še dalje v vladi. Če bi se otvorila kriza, bi leteli iz vlade, ker je gotovo,

da so radikali odločno za novo parlamentarno kombinacijo z radičevci. Z ozirom na tak položaj se bo izvršila samo mala rekonstrukcija vlade. Kar se tiče ostavke sedanje vlade, je to vprašanje še zelo daleč. Vladni krogi so izjavljali, da do ostavke sploh ne pride, da se ravnotako ne bo izvršila rekonstrukcija, marveč da bodo izpolnjena mesta nezasedenih ministrstev. Šele po 1. maju bi se otvorila kriza in izvršila rekonstrukcija, oziroma bi se pripravljala tla za novo parlamentarno grupacijo. V svrhu konzultacije kluba je Nikola Pašić sklical sejo parlamentarnega kluba radikalne stranke za ponedeljek dopoldne. Radi tega se smatra, da Pašić pred ponedeljkom ne bo izvršil nobene rekonstrukcije niti izpolnjevanja mest, ker mora preje govoriti s svojim klubom, vendar pa so to samo kombinacije.

S. L. S. in H. P. S.

Ljubljana, 25. aprila. Danes sta se sestala v Ljubljani predsednik HPS gosp. Barić in načelnik SLS g. dr. Korošec, da se razgovorita o odnošajih obeh bratskih strank. Ker so prenehale vse prej nastale težkoče, ki so ovirale skupno nastopanje in ker so pogledi na politične razmere isti, se je sklenilo, da se skličeata v kratkem vodstvi obeh strank na razgovor, na katerem se naj določi bodoče sodelovanje.

DNEVNI RED PRIHODNJE SEJE NAR. SKUPŠČINE.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Davi se je vrnil v Belgrad Nikola Pašić. Ves dopoldne je bil v predsedništvu vlade, kjer ga je obiskalo več ministrov, pozneje tudi skupščinski predsednik. Z njim se je razgovarjal o delu skupščine. Kakor smo že javili, se vrši prihodnja seja dne 28. t. m. z dnevnim redom: Določitev dnevnega reda. Po dosejanjem sporazumu med predsednikom vlade in predsednikom skupščine bo vlada predlagala sledeči dnevni red: 1. Volitev I. podpredsednika, 2. stanovanjski zakon. Za I. podpredsednika kandidirajo nekateri krogi dr. Velizarja Jankovića. Hočejo mu na ta način pomagati do rehabilitacije. Za popoldne so pričakovali, da bo šel Pašić na avdijenco h kralju, vendar je bila avdijenca odpovedana, ker je Pašić sklical sejo ministrskega sveta.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Seja ministrskega sveta je trajala od 5 do 10. Na njej so posamezni ministri informirali Pašića o delovanju v svojih resorih za časa njegove odsotnosti. Najobširnejše je bilo poročilo

zun. ministra dr. Ninčiča o važnih dogodkih, ki so se odigrali za časa Pašičevega oddiha. Po razpravi o teh in drugih vprašanjih so prišli na političen položaj. Glede tega so bila mnenja zelo različna. Samostojni demokrati so predlagali najkrajšo enostavno pot, da se opusti parlamentaren običaj, da da vlada ostavko, ampak naj izpopolnjena in rekonstruirana vlada ostane. O tem se je vnela živahna debata, ki ni dovedla do nobenih sklepov. Bilo je prepučeno Pašiću, da uredi, kakor se mu zdi pametno in prav.

Razprava o tiskovnem zakonu.

Mnogi predlogi poslanca Smodeja sprejeti.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Včeraj se je vrnil v Belgrad predsednik odbeka za tiskovni zakon dr. Laza Marković. Zaredi tega se je vršila danes seja tega odbeka. Razpravljali so o členih 26 do 36. Člen 25. govori o ustavitvi listov in je bil na željo Marka Gjurčića odložen. Člen 26., ki govori o cenzuri za časa vojske in mobilizacije, je bil sprejet brez spremembe. Člen 27. je bil sprejet z nekaterimi spremembami. Sprejet je bil predlog poslanca Fr. Smodeja, da se natančno določi, kdaj in na kak način sme oblast uničiti stavek. V vladnem predlogu stoji izraz »forma stavka«, po katerem bi se lahko uničile tudi črke stavka. Ni pa bil sprejet predlog, da lahko ostane zaplenjeno mesto v listu belo brez izpolnitve z novim stavkom, kakor ga zahteva vladni predlog. Predlog je podpiral dr. Bazala, pa ga je večina odbila, tako, da se mora zaplenjeno mesto izpolniti. Člen 28. govori o razveljavljenju zaplembe. Pri tem

členu sta bila sprejeta dva predloga poslanca Smodeja, med drugim odstavek, da mora sodišče obvestiti pošto, da je zaplemba razveljavljena. Ta določba je sprejeta iz dosedanjega srb. tiskovnega zakonika, ki je pa novi načrt ni imel, s čemer bi lahko policijskim oblastem omogočal zlorabe. Členi 29. do 33. govore o popravkih. Sprejeti so bili štiri važni predlogi posl. Smodeja. Poslanec Smodej je tudi predlagal, da se določi rok za popravke na dva meseca, na kar vlada ni pristala in je raztegnila rok na tri mesece, tako da popravkov, ki bodo poslani uredništvu po preteku treh mesecev po tisku uredniku, ne bo treba priobčevati. Nadalje je bil sprejet spreminjalni predlog, da mora urednik sprejemati samo popravke, ki vsebujejo dejstva, ne pa zgolj kritike in osebnega mišljenja. Razprava o členu 32., ki nalaga uredniku, ako se pregreši zoper predpise o popravkih, denarno globo 1000 do 10.000 Din, je bila odložena. Poglavlje 6., ki govori o cenzuri za časa vojne in mobilizacije, je bilo brez spremembe sprejeto. Nato je bila seja prekinjena in sklicana prihodnja za ponedeljek ob 5. popoldne.

Debata o stanovanjskem zakonu.

Poslanec dr. Gosar za izpremembo vladnega načrta.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora se je vršilo glasovanje o stanovanjskem zakonu v načelu. Od 42 poslancev je glasovalo za zakonski načrt 15, proti pa 10 poslancev. Nato so prešli na specijelno debato, tekem katere so govorili poslanci dr. Kosta Kumanudi, dr. Bazala, dr. A. Gosar, Superina, Timotijević, Dragotin Ranković in drugi, ki so stavili številne predloge, ki bistveno spreminjajo vladni predlog.

Poslanec dr. A. Gosar je predložil razne spremembe, nato pa je podal v splošnem kratak resume, v katerem je izjavil:

Ze iz kratke debate o pravih utisih predloženega zakona se vidi, da je načrt poln hib in napak, neokretnosti in trdote in da bo izzval veliko sporov in pritožb in povzročil veliko stroškov. To je naravno. Ako upoštevamo naglico, s katero se obravnava, moramo razumeti, da ne more biti drugače. Upoštevati moramo, da je to vprašanje eno najtežjih. Iz lastne prakse vem, da ni nobene stvari, pri kateri bi bile obe stranki hišni posestniki kakor najemniki tako občutljivi, kakor pri tej. Zato zlepa ni kakega pravnega materijala, ki bi lahko dovedel do tolikih diferenc, kakor stanovanjsko vprašanje. Zakon ima veliko vrsto določb, ki so lahko v posameznih slučajih popolnoma dobre, v drugih slučajih pa bodo povzročile polno krivic najemnikom in hišnim posestnikom. Zato se mi zdi, da je zakonski načrt popolnoma zgrešen in bi moral priti še enkrat v pretres, da bi ga bilo treba temeljito proučiti in dati članom prilike, da načrt preštudirajo z društvom najemnikov in hišnih posestnikov. Ravno zadnje dni sem sprejel različne predloge, ne da bi mi jih bilo mogoče preštudirati. Te prilichnosti ni in ne bo. Zato bo zakon pokazal v praksi mnogo hib in zato ga je treba popraviti. V to svrhu stavljam bistvene predloge.

Specijalna debata se bo nadaljevala na prihodnji seji, katera je sklicana na ponedeljek ob 10 dopoldne. Marko Gjurčić je prosil, da se seja prekine, in da se se mu da časa, da pregleda vse predloge.

PP vlada se je pomirila.

Bolgarski dogodki so PP vladi zelo prav prišli.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Po likvidaciji spora z Bolgarijo se je tudi tukajšnje časopisje umirilo in ne piše več toliko o dogodkih. Kakor smo javili, nadaljuje PP vlada akcijo in bo premostila emigrante. Obenem pa bo, kakor poročajo dobro informirani krogi, izkoristila to priliko, da začne preganjati komuniste. Jasno je, da ne bo ostalo samo pri preganjanju komunistov, in da ne bodo opozicionalne stran-

ke ostale v ozadju, ampak bodo dobile svoj del pod firmo preganjanja »komunizma« in »boljševizma«.

Cankov dobi 10.000 mož za pobijanje svojih nasprotnikov.

Belgrad, 25. aprila. (Izv.) Danes so tukaj pooblašteni ministri Velike Britanije, Francije in Italije obiskali zunanega ministra dr. Ninčiča in ga oficielno obvestili o sklepu veleposlaniške konference, da je Bolgariji dovoljeno povečanje armade za 10.000 mož do 31. maja. V slučaju, da bi veleposlaniška komisija uvidela, da je povečanje nepotrebno, mora Bolgarija demobilizirati najkasneje v roku 8 dni na zahtevo mednarodne likvidacijske zavezniške komisije.

Ob volitvah v Nemčiji.

Berlin, 25. aprila. (Izv.) Volivna borba med Hindenburgom in dr. Marxom je dosegla svoj vrhunec. Tako ostrega političnega boja Nemčija še ni doživela. Obe stranki delujeta z ogromnim volivnim aparatom in ni ga sredstva moderne volivne tehnike in reklame, ki se ne bi izrabljalo v doslej nedoseženi meri. Boj je razdelil vse prebivalstvo tudi po znakih v dva tabora, ker imajo pristaši obeh skupin tudi raz okna svojih stanovanj svoje strankarske zastavice razobešene. Volivnih listkov, lepakov, posebnih izdaj časopisja itd. se trosi na tisoče centov po ulicah. Shod se vrši za shodom. Vse dvorane so oddane po dvakrat na dan. Komaj zapuste dvorane eni, jo že zasedejo drugi. Posebno obeležje daje volivnemu boju šolska mladina, ki kriči po ulicah in maha z zastavicami z imenom »Hindenburg«. Zastavice so razdelili otrokom v šolah.

Berlin, 25. aprila. (Izv.) Na zmago dr. Marxa računajo in verujejo trdno socialni demokratje. Socialni demokratje so prepričani, da bodo šli vsi pristaši njihove stranke do zadnjega moža na volišče, da preprečijo izvolitev Hindenburga. Velikansko ogorčenje vlada med socialisti proti komunistom, ker so postavili lastnega kandidata, vsled česar utegne dr. Marx izgubiti precej republikanskih glasov. Tudi demokratje računajo, da bo dobil dr. Marx večino kakih 1—2 milijona glasov. Demokratje sicer priznajo veliko privlačno moč Hindenburgovega imena in menijo, da bo Hindenburg dobil zlasti mnogo ženskih glasov. Računajo tudi z okolnostjo, da severonemški protestanti ne bodo strnjeno glasovali za katolika dr. Marxa, vendar pa upajo, da bo število v Porenju in v Južni Nemčiji za Marxa oddanih glasov odtehtalo glasove proti Marxu v Severni Nemčiji. V industrijskih krogih pa je razpoloženje za dr. Marxa ugodno. Na podlagi teh računov smatra meščanska demokratija zmago dr. Marxa za verjetnejšo kot zmago Hindenburgovo.

Berlin, 25. aprila. (Izv.) Za izvolitev Hindenburga je začel agitirati tudi bivši državni kancler Cuno, ki ostentativno naglašja, da je tudi on katolik. Tudi znani švedski potovalec Sven Nedin je oddal na naslov Hindenburga brzojavko, v kateri pravi, da vidi v Hindenburgu posebljenje dobrih lastnosti nemškega naroda.

Berlin, 25. aprila. (Izv.) »Chicago Tribune« poroča, da se tudi bivši nemški kronprinc zavzema za Hindenburga. On smatra njegovo izvolitev za gotov čin. Po njegovem mnenju je vzpostavitev monarhije

v Nemčiji gotova stvar, če zmaga maršal Hindenburg.

Berlin, 25. aprila. (Izv.) V petek sta govorila dr. Marx in Hindenburg svoje volivne govore čeli Nemčiji s pomočjo radiotelefona. Hindenburg je govoril v Hannoveru, dr. Marx pa v Nürnbergu. Dr. Marx je naglašal, da so vse povojne pridobitve Nemčije, kakor stalna valuta, nove trgovske pogodbe itd. le plod miroljubne in demokratične politike, ki jo je treba za vsako ceno nadaljevati, če si hoče priboriti svoj stari ugled med svetom, Hindenburg pa je zatrjeval, da si bo vedno prizadeval od Nemčije odvrti novo vojno.

ZBOROVANJE VELIKEGA FAŠISTOV-SKEGA SVETA.

Rim, 25. aprila. Veliki fašistovski svet je na svojih zadnjih sejah odobril delo vlade in stranke. Razpravljali je o reformi ustave, o pofašistenju uradništva in o sindikalnem vprašanju. Vse nefašistično uradništvo se brezpogojno iztrebi in nadomesti z zanesljivimi fašisti. Milica se bo neprestano dopolnjevala z novimi naborniki iz fašistovskih vrst, da bo mogla vsak hip braniti sedanji režim proti vsem prizadevanjem nasprotnikov.

STRAH PRED KOMUNISTI V ANGLIJI.

London, 25. aprila. (Izv.) Londonski listi prinašajo poročila s senzacionalnimi naslovi o spopadu med komunisti in nacionalisti v Parizu, ki je zahteval 3 žrtve. »Daily Mail« poroča, da so komunisti nameravali pri pogrebu bivšega podkralja v Indiji v cerkvi sv. Margarete izvršiti enak atentat kakor v Soliji, vsled česar je policija vso cerkev natančno preiskala. Pregledali so celo ogerlske piščali. List zahteva, naj se sovjetsko zastopstvo v Londonu takoj ukine.

KOMUNISTI IN KMETJE.

Moskva, 25. aprila. (Izv.) Sovjetska vlada je znatno omilila določbe glede osemurnega dela na kmetih in dovolila v gotovih časih tudi daljšo delovno dobo. Dovolila je tudi ustanavljanje privatna industrijska podjetja, v katerih bi bilo zaposlenih po največ 200 delavcev.

ZA POMOČ AVSTRIJSKI INDUSTRIJI.

Pariz, 25. aprila. (Izv.) Agence Havas priobčuje danes daljši članek o podpori za avstrijsko industrijo. A. H. naglašja, da ne gre za obnovo stare monarhije, tudi ne za donavsko federacijo, ampak samo za gospodarsko pomoč.

Državna realna gimnazija v Murski Soboti.

Posebna komisija, katero je sestavil prosvetni minister v namen reduciranja razredov po srednjih šolah, je kljub protestu slovenskega zastopnika sklenila, da se odpravita na državni realni gimnaziji v Murski Soboti s prihodnjim šolskim letom letošnji peti in šesti razred. Ta nepričakovani sklep je silno vznemiril vse Prekmurce brez razlike politične in verske pripadnosti. Merodajni krogi so takoj sestavili spomenico, katero bodo podpirale vse prekmurske občine in jo potem odposlale prosvetnemu ministru in ministrskemu svetu v Belgrad.

Malokatera gimnazija zavzema po svoji kulturni nalogi tako važno mesto, kakor ga zavzema ravno murskosoboška

gimnazija. Državna realna gimnazija v Murski Soboti je bila ustanovljena, da vpostavi potom duhovne izobrazbe mladine čimprej kontinuiteto z ostalimi deli naše države. Da se duhovno zbližanje čimprej doseže, je nujno potrebno, da se nameravana okrnitev opusti in da se gimnaziji za možnost, da se čimprej izpopolni v osemrazredno.

Nad vsako pričakovanje lepo se je začela razvijati v zadnjih letih m. soboška gimnazija. Lansko šolsko leto se je vpisalo v prvi razred 75 učencev, letošnje šolsko leto že 102 učenca; vsega skupaj je letos vpisanih 225 učencev, med njimi 40 deklic. Po narodnosti so vsi razen par Mažarov sami Slovenci; po veroizpovedovanju je 170 (75 odstotkov) katoličanov, 46 (21 odstotkov) evangeličanov in 9 (4 odstotke) Judov.

Z letošnjim šolskim letom sta se osnovala v Murski Soboti dva dijaška konvikta in sicer za katoliške dijake »Martinišče«, za evangeličanske dijake pa »Evan. dijaški dom«. Martinišče vodijo Salezijanci; v njem je letos 42 dijakov, za sprejem za jih je zaprosilo mnogo več, a so jih morali odkloniti zaradi pomanjkanja prostorov. Sedaj še nima svojega lastnega doma, ampak je nameščeno v bivši rim. katol. šoli. — V evang. dijaškem domu, ki je namenjeno vzgoji evang. duhovnikov in učiteljev, stanuje letos 7 dijakov. Oskrba je laična. — L. 1919, t. j. takoj, ko se je osnovala gimnazija, se je za ustanovilo v svrhu gmojnega podpiranja dijaštva društvo »Dijaška kuhinja«, ki se je z letošnjim šolskim letom preimenovalo v »Dijaško podporno društvo v Murski Soboti«. Društvo posoja pridnim ubožnim dijakom učne knjige in daje denarne podpore.

Vse to, zlasti pa zadnje inštitucije lepo dokazujejo resno voljo in skrb domačinov, da gimnazijo kar najbolje podpro pri njenem delu. Ljubezen, ki jo goje do svoje gimnazije, nam je porok, da gimnazija ne bo okrnjena, marveč da bo lepo uspevala v korist ljudstva in države.

Danes vsi na Kongresni trg

Tombola nižjih poštinih uslužbencev tablice po Din 2.50.

ODBOR.

Politične vesti.

+ Uganka. Kakor znano, je Cankov največji prijatelj g. Pašiča. Še nedavno sta oba ta velika državnika bila skupaj in si prijateljsko stiskala roki ter se dogovorila, kako bi skupno uničevala vsak svojo opozicijo pod pretvezo »boljševiške nevarnosti«. Moža pa sta se v zadnjem času morala skregati, ker je belgrajsko režimsko časopisje (obenem z zagrebškim, v kolikor piha zdaj prav po »republikansko« v Pašičev rog) začelo Cankova hudo napadati zaradi njegovega terorističnega režima, ki ga je perje povzdigovalo v nebesa. Kakor pa zadnji telegrami iz Belgrada naznanjajo, sta se Cankov in Pašič zopet pobotala. Zdaj bosta zopet složno preganjala »boljševke«. Par nobile fratrum.

Cenj. drž. nameščencem

povrnem potne stroške pri nakupu ene obleke, ali pa dam blago v vrednosti potnih stroškov.

DRAGO SCHWAB — Ljubljana.

Dr. Jehart:

Kako se dandanes potuje po Palestini.

2. Avtomobili.

Avtopromet že danes skorajda prevladuje železniškega in ker Angleži pridno gradijo ceste, na vse strani, bo kmalu popolnoma izpodrinil potovanje po železnici.

Središče vsega avtoprometa je Jeruzalem. Tu se križajo vse ceste, tu dobiš najboljše avtomobile in kolikor jih hočeš. Glavna stojišča so pri jafskih in damascenskih vratih. Po 30—50 avtomobilov čaka tam neprestano na turiste, vsak trenutek so pripravljeni, da te popeljejo kamorkoli hočeš, če je le količkaj ceste — tudi v najoddaljenejše kraje. Če hočeš, lahko v Jeruzalemu sedeš na avto in z njim potuješ čez Damask ali pa čez Aleppo v Bagdad.

Dobiš pa avtomobile tudi v vseh drugih večjih krajih, v Jafi, v Haifi, v Nazaretu. Kjer jih ni, si je naročiš telefonično.

Pogoj za avtopromet so seve dobre ceste. In teh je v Palestini že danes mnogo in boljnih nego so pri nas doma.

Iz Jeruzalema vodi krasna cesta čez Kiriat, Jearim, Latrun in Ramle v Jafu. Voziš se 50 minut. Lepa cesta, gladka ko steklo, pelje iz Jeruzalema mimo »Usmljenega Samaritana« k Mrtvem morju, od tam k Jordanu in čez Jeriho nazaj v Jeruzalem. Voziš se iz Jer do Mrtv. morja 1 uro, od tam k Jordanu 10 minut, prav toliko od tam v Jeriho. Iz Jerihe si v 45 minutah spet v Jeruzalemu.

Iz Jeruzalema pelje 190 km dolga cesta čez Sablus (Siham 1¼ ure), Sebastijo (20 minut), Dženin (pol ure), Nazaret (pol ure), Tiberijado (¾ ure), Tell Hum (20 minut) v Safed (20 minut) in od tam ob jezeru Hüle (Merom, 1 uro) ter čez Kunétro v Damask. Iz Jeruzalema v Damask vozi dober avto 7 in pol ur (železnica 16 ur!).

Po krasni cesti se pripelješ iz Jeruzalema v Betlehem v četrt uri, odtam v Hebron v 40 minutah. Iz Hebrona v Bersebo je speljana nova, še precej dobra cesta, voziš se dobro uro. Iz Hebrona si po lepi cesti v pol uri sredi razvalin Bêt Džibrina (Eleutherapolis) in v ¾ uri v Latrumu, ob cesti Jeruzalem—Jafa.

Pa tudi drugod so že speljane ceste. Iz Nazareta v Haifo prideš v eni uri, iz Haife v Jafu (cesto delajo) se voziš po poljskih potih ali pa kar poprek čez polja in travnike dve uri v Jafu. Iz Jafe v Gazo se »tudi« pride z avtomobilom, iz Gaze čez puščavo »tudi« v Bersebo. Pa o svojem potovanju po teh »avtomobilskih cestah« vam bom posebej pripovedoval. Šoferji so se v vojski toč pa naučili, da vozi močen avto tudi po — celini.

Še nekaj iz bodočnosti!

Angleži imajo velike načrte. V par mesecih prično graditi avto cesto iz Betlehema v En-Džiddi (En Gaddi, »Kozlov studenec«), v turistično in zgodovinsko veleznimiv kraj ob Mrtvem morju, skoz neznanu divjo puščavo, od tam ob morju navgor v Jeriho in ob Jordanu do Tiberijade. Enako bodo zgradili cesto iz Bersebe v El-kerak, vzhodno od Mrtvega morja.

Končno še povem, da sem se z avto-

mobilom peljal celo na — častitljivi mons Tabor. To presega že vse meje dostojnosti, kaj?

Pa kake so cene, vas čujem popraševati.

Cene so seve odvisne od količine bencina, ki ga avto požge. In tega požge po strmini več nego v ravnini. Nadalje porabi veliki avto za 6 oseb več bencina nego majhen za dve. Povedati pa moram, da so majhni avtomobili uporabni le za čisto kratke proge, n. pr. Jeruzalem—Betlehem—Hebron. Za celodnevne ture je treba vzeti velik, dolg avto. Le tak teče po serpentinah, — teh je namreč toliko kar groza veliko! — mirno in varno. Na kratkega vozu te meče in suva, da gotovo dobiš — morskobolezen.

Če plačaš ves avto s a m, boš dal na pr. za vožnjo iz Jeruzalema v Jafu funt, iz Jeruzalema k Mrtvem morju, Jordanu, v Jeriho in nazaj 250 piastrov, v Betlehem plačaš sam 20 piastrov, iz Jeruzalema v Nazaret stane ves avto 4 funte, iz Jeruz. v Tiberijado 5 funtov. Iz Nazareta na goro Tabor in nazaj plačaš 150 piastrov. Po drugih progah cene po dogovoru.

Take so cene za ves avto in eno samo osebo. Če se vozi več ljudi, plača vsak svoj delež. Potem te stane vožnja v Betlehem 5 piastrov, v Hebron 10. Itd. — In niti treba ti ni, da si sam iščeš sopotnikov. Le kar pojdi k jafskim vratom, tam te že lovijo šoferji, v par minutah je 5 oseb vkup za se peljete v Betlehem, v Jafu, — kakor želiš. Tujece je polno v Jeruzalemu in prilika, da si vožnjo delijo, se hitro najde.

Nauk iz vsega tega pa je tale.

Beleške.

»Propalost na ceļi črtli!« S temi besedami končuje popoldansko ljubljansko demokratiško glasilo svoj uvodnik, čegar tenor leži v besedah: »Le v Ljubljani se najdejo listi dobro poznane SLS, ki pozabljajo na svojo patriotično dolžnost, in ki se v zadnjem trenutku postavljajo na stran bolgarskih režimovcev, dolžeč jugoslovensko državo in našo politiko, da je uprizorila prav tako, kakor sedaj klevetniško razširja v svet Cankova vlada o beogradski vladi, zadnje revolucionarne dogodke v Bolgariji.« Dalje smo našli v isti umazani posodi sledeče stavke: »Le v Ljubljani se najde list, ki iz mrznje do vsega, kar je naše in kar služi naši državi, izrablja tudi to priliko in blati našo vlado vzporedno in v skladu z izjavami bolgarskih državnikov. Mi smo baje krivi sofijskih atentatov, ne pa notranji bolgarski spori, revolucionarne in protirevolucionarne metode Cankove vlade in njegovih nasprotnikov.« — Poglejmo sedaj, kaj smo pisali mi. Dne 23. aprila smo objavili članek z naslovom »Bolgarska tragedija«. Članek, ki izide 23. aprila zjutraj, more biti napisan kvečjemu 22. aprila zvečer ali pa še prej. Takrat še živ krst v Evropi ni vedel, kaj bodo povedali bolgarski ministri v svojih intervjujih, samo mi smo menda poslušali z nam še neznanim aparatom v bodočnost, da smo mogli »spraviti v sklad« svoje misli z izjavami bolgarskih ministrov! Kako pa smo spravili svoje misli »v sklad« z bolgarskimi državniki? Tako-le: »Ne more se izbrihati dejstvo, da je boljševiška... propaganda v Bolgariji uspela zato, ker je režim gospoda Cankova sam prvi zrevolucioniral deželo s svojimi terorističnimi metodami!« Ali nismo dobro »spravili v sklad svojih misli z izjavami bolgarskih ministrov?« Dalje smo pisali v istem članku: »Sedanje anarhistično stanje v Bolgariji je le posledica njene politične izolacije in gospodarskega propadanja.« Ali ni to zopet prekrasen »sklad?« Od tam naprej pa v članku »Bolgarske tragedije« ne omenjamo niti z besedico več trenutnih političnih dogodkov in atentatov v Bolgariji, ampak se bavimo samo splošno z razmerami v Bolgariji in o teh smo rekli, da bi bile lahko drugačne, če bi bila naša politika napram Bolgarom nekoliko pomirljivejša in dobrohotnejša, in če ni, smo rekli, da je tudi Pašičeva vlada več ali manj odgovorna, pa ne za zadnje atentate, »katerih sploh ne omenjamo v drugem delu članka in za katere so hoteli bolgarski ministri zvaliti krivdo na kraljevino SHS, ampak za splošno politično in gospodarsko depresijo v Bolgariji!« Demokratiška popoldanska propalost pa tega, kar smo mi res pisali in kar so vsi ljudje, ki so naš članek brali, tudi pravilno razumeli, nalašč neče razumeti, iz enostavnega razloga, ker nas hoče po svoji stari navadi pri belgrajski vladi zopet denuncirati kot »črno-zolte bolgarofile!« Taki ljudje, ki se pri vsem svojem analfabetstvu ne razumejo na nič drugega kakor na obrekovanje, laž in denunciranje, naj raje ne pišejo o »propalosti«, ampak naj si jo vtaknejo sami za klohub.

Umolknilo je »Jutro« v zadevi zaplembe posestva ljubljanske škofije. Vnema glasila »Slavenske banke« za porazdelitev veleposesniške zemlje se je, kakor vidimo, čudovito hitro ohladila. Naj

Dvajset Slovencev recimo si hoče ogledati v kratkem času vso Palestino. Šest dni je za to več ko dovolj: 4 dni za izlet Jeruzalem—Tiberiada—Nazaret—Haifa—Jafa—Jeruzalem, en dan za Mrtvo morje in okolico, 1 dan za progo Jeruzalem—Betlehem—Hebron—Latrun—Jeruzalem. Naročijo si tri velike avtomobile, plačajo za vsakega za vseh šest dni 18—20 funtov, skupaj recimo 60 funtov, pride na osebo — tri funte. Malenkost za šest dni!! Gostoljubna frančiškanska gostišča — »casa nova« — so v vseh gori naštetih mestih, tam dobijo hrano in prenočišče za milodar, — in so po ceni obiskali vse kraje, ki si je poprečen popotnik-romar želi videti.

Tako se dandanes z avtomobili potuje po Sveti deželi. Kaj poreko k temu naši slovenski romarji. To je vabljivo, kajne?

III. Mukári.

Mukári je mož, ki daje v najem jezdno žival. Pomeni pa tudi gonjača, oslarja, konjarja.

Svojčas pred avtomobili je bil mukári zelo koristna iznajdba. Po 20 in še več živali je imel vedno na razpolago za romarje. Lampe in drugi naši palestinski romarji nam vedo o njem pripovedovati in o izkušnjah, ki so jih doživeli na hrbtu njegovih živinčet.

Dandanes je mukári siromak. V Jeruzalemu se kvečjemu še trije bavijo s tem poslom, drugi so šli med — šoferje. Po drugod pa jezdnih živali sploh ne dobiš več. Čemu torej posebno poglavje?

Zato ker je in ostane mukári še vedno vzor potovanja za človeka, ki se peča s po-

Dnevne novice.

— Slovenski rudarji v Bruay les Mines smo ustanovili 7. dec. 1924. »Društvo rudarjev.« Vprizorili smo že dve igri. Imamo pevski zbor, nimamo pa slovenskih pesmaric. Zato prosimo drage rojake za pesmarice, kakršnekoli so. Tudi iger nam manjka. Dobrodošle so vsake igre in knjige. Denarnega premoženja nimamo, da bi knjige plačali, zato trkam na bratovska srca Slovencev in Slovenk, da nam pošljejo knjige. Naslov: Alojzij Grčar, Bruay les Mines, Rue de Lorraine No. 19, Cite 10, Pas de Calais (France).

— Tržič hoče postati mesto na račun okolice. Tržiški občinski odbor je v seji dne 22. aprila 1925 soglasno sklenil vložiti prošnjo, da se Tržič povzdigne v mesto in se ob ti priliki Tržiču priključijo vas Bistra iz koroške, Slap iz Lomske in Pristava iz kriške občine. No, če bi Tržičani radi bili meščani, jim okoličani to veselje iz srca privoščimo, tudi jim privoščimo, da se gospodarsko razvijajo, toda roke proč, od okoliških občin! Najboljših kosov naše zemlje si okoličani ne pustimo ropati. Rop pa je, če nam proti naši volji vzamejo te dele, kjer so največji davkoplačevalci in bi radi tega okoliške občine morale priti na beraško palico. V Bistrici Kozinova, na Slapu Molinetova, v Pristavi Bornova tovarna, te diše Tržičanom. Kaj jim mar, kako bodo potem shajale okoliške občine! Sedaj je ugodna prilika si mislijo, sedaj pod P. Z. režimom se bo dalo to doseči. Ena gorostasnost se jim je že posrečila, da so zdravstveno okrožje za sodni okraj Tržič razdelili v dvojno okrožje, v okrožje Tržič in okrožje okolica Tržič. Če prej so bile velikanske zdravstvene doklade, ko je bilo eno samo okrožje, kakšne bodo za 4 majhne okoliške občine šele po razdelitvi okrožja. In zdaj naj se materialističnemu pohlepu posreči od okoliških občin odtrgati še največje davkoplačevalce! Bomo videli, kaj bodo zastopniki okoliških občin ukrenili proti tržiškemu pohlepu, kako bodo varovali koristi svojih občanov!

— Izlet na Šmarno goro. 3. maja poletni Orli šentiviške srenje na proslavo prve majniške nedelje na Šmarni gori. Po prihodu jutranjih vlakov se zbera na kolodvoru v Vižmarjih in odkorakajo na goro, kjer bo v božjepotni cerkvi služba božja ob 9. Po cerkvenem opravilu bo slavnostni tabor pred cerkvijo. Popoldne ob pol 4 pa bodo pokazali naši Orli, Orlice in naraščaj svoje delo iz dolgih zimskih večerov. Da se tako tudi nekoliko skupno razvedrino in poveselimo rožnega maja, smo vstavili v svoj program tudi nekaj zabavnih točk (srečolov, šaljiva pošta, koncert itd.). Sodeluje jeseniška godba. Dovoljena je polovična vožnja.

— 40letnica hrvatske pisateljice. Hrvatska pisateljica Jelica Belović-Bernadzikovska praznuje te dni 40 letnico svojega pisateljskega delovanja. Rojena je bila v Osijeku; izobraževala se je v samostanu v Djakovu in Zagrebu, kjer je doživela učiteljsko. Nato je učiteljevala na Hrvaškem in v Bosni, kjer se je l. 1896 poročila z višjim deželno-sodnim svetnikom Bernadzikovskim. Kot voditeljica višje dekliške šole v Banjaluki je šla l. 1908. v pokoj, ob prevratu l. 1918. pa je bila reaktivirana in deluje sedaj na trgovski šoli v Sarajevu. Pisateljicini je začela slavljenka l. 1885. Sedaj piše kulturno zgodovino Jugoslovanov, ki izide v Draždanih.

— Prijava za vstop v učiteljsko službo na srednjih šolah. Absolventi filozofske fakultete, ki nameravajo vstopiti v učiteljsko službo na kaki drž. srednji šoli mariborske oblasti, naj se prijavijo pisмено pri veli-

kem županu mariborske oblasti najpozneje do 10. maja 1925. V prijavi naj navede kandidat učno stroko in stanje izpita, to je, ali je že izprašan, ali so mu odobrene domače naloge, ali ima absolutorij in drugo. — Radovedni smo, kako to, da prosvetna oblast tako pridno opozarja absolvente na učiteljske službe na srednjih šolah, dočim že izprašani absolventi ne morejo dobiti služb in že nastavljene profesorje premeščajo v Srbijo.

— St. Vid nad Ljubljano. Vila »Sreča«, glavni dobiček loterije za Ljudski dom, bo prihodnji teden dobila streho; dovršena bo do konca maja. Tudi drugi glavni dobitki so že pripravljani. Zrebanje bo 25. junija ali če se bo dobilo dovoljenje, na nedeljo 28. junija t. l. Srečke se še dobe do konca maja. Sezite po njih!

— Odkrito mnenje vpokojencev. Zadnji čas se veliko piše po časopisih, posebno v »Jutru«, kdo je zakrivil, da dobijo upokojenci 60—200 Din mesečno manj, kakor so dobivali do meseca septembra 1924 leta. Če je v resnici Davidović-Korošičeva vlada to zakrivila (česar pa ni), si usojamo prizadeti upokojenci vprašati gospode demokrate, zakaj niste imeli v teku 7 mesecev, odkar ste zopet na vladi, toliko srca, da bi to popravili? Nadalje vprašamo gospode demokrate, kdo je bil takrat na vladi, ko je bil član 239, kateri je govoril o starih upokojencih? Ali ni bil takrat gospod Reisner referent v zakonodajnem odboru? Zakaj je pripustil, da se je člen 239 črtal? Gospodje demokrate, skoraj ves čas od prevrata ste na vladi, mala izjema, če so bili tudi naši ljudje v njej. Vprašamo vas, zakaj niste uredili že izenačenja pokojnin starih kronskim vpokojencem? Po časopisih se prerokate in uganjate demagogijo, s tem nam ni nič pomagano. Mi vsled tega trpimo! Zatorej gospodje demokrate, ki ste na vladi, od vas zahtevamo, da uredite naše pokojnine, kakor so to uredile že druge države. Pokažite, da imate srce za trpeče upokojence, potem bomo govorili pa drugače. V nasprotnem slučaju po vedite, ako se boste še nadalje norčevali iz vpokojencev, da plačilo ne izostane. — Trpeči upokojenci.

— Poseben vlak za posetnike vajiške razstave iz Zagreba. Za vajence, ki posetijo danes vajiško razstavo, bo vozil poseben vlak, ki pride iz Zagreba v Ljubljano ob 9.45 in ki bo odhajal iz Ljubljane v Zagreb ob 18.55. S tem bo razbremenjen vlak, ki bo vozil Mariborčane in ki bo odhajal iz Ljubljane redno po urniku ob 18.40.

— Preganjanje komunistov v Zagrebu. Zagrebški državni pravdnik je proti komunističnemu voditelju Čopiću vložil obtožnico in je pričakovati, da se razpiše glavna razprava za prve dni maja t. l. Čopića bo branil odvetnik dr. Budak. — Dijaka Bergmana je policija po zaslišanju izpustila, komunističnega poslanca Novakovića pa je pridržala v zaporu.

— Gibanje zagrebških natakarkjev. Zagrebški natakarkji zahtevajo, da se končno enotno reši vprašanje napitnin in predlagajo, da se po vseh lokalih pobira po 10 odst. na račun vsakega gosta. Razen tega zahtevajo od delodajalcev še nekatere druge izboljšave. Zdi se, da utegne priti do natakarskega štrajka.

— Velik vliom v Zagorju. Včeraj je dobila ljubljanska policija poročilo, da je bil izvršen predsinčojnim v Zagorju predzren in tudi precej izdaten vliom. Tatovi so vliomili v trgovino Rudolfa Alibana. Pokradli so različno manufakturno in špecerijsko blago in pa tudi nekaj denarja. Vliomilci so morali

trgovske prostore prav dobro poznati in ni izključeno, da so jih tudi že preje obiskali, ker je bilo pri Alibanu v zadnjem času že štirikrat vliomljeno. Natančnejših podatkov o vliomu še nimajo.

— Ustanovni zbor »Zveze državnih policijskih nameščencev kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.« Tiho neopazeno, pa tem bolj prisrčno so imeli drž. polic. nameščenci cele kraljevine svoj ustanovni zbor Zveze, katere ustanovitev so vsi delegati posameznih pokrajin najiskrenejše pozdravili, želeč, da bi delo Zveze imelo čimveč uspeha pri reševanju perečih vprašanj tako pred vsem poboljšanja plače in drugih pristojbin. V nedeljo dopoldne je bila konferenca delegatov s pripravljanim odborom. V pondeljek ob 15 se je pričel ustanovni zbor, katerega je otvoril začasni predsednik Marko Gerzinič, nadzornik straže iz Ljubljane, ter v uvodu govora povdarjal potrebo ustanovitve Zveze, predstavil in pozdravil vse prisostvujoče delegate in pa članstvo in poročal, da se delegat Belgrada ni udeležil radi službenih zaprek, tako tudi ne oni iz Sarajeva, kateri pa pozdravljajo zbor in se priključujejo vsem sklepom zbora. Delegat detektiv Stitof iz Zagreba predlaga, da zbor odpošlje kralju Aleksandru I. udanostno brozjavko, kar je bilo z velikim navdušenjem in iskrenimi ovacijami sprejeto. Nato je tajnik zveze g. Benedičič, detektiv Ljubljana, v enournem govoru poročal podrobno o delu in postanku pokrajinske organizacije u Sloventij, očrtal ovire neuspelih prošenj in drugo, ter izrazil upanje, da bo strokovna organizacija Zveza zakonitim putem za vse polic. namešč. v kraljevini sigurno imela več uspehov glede odprave bede med člani kakor posamezne pokrajinske organizacije. Obžaloval je, da nekateri predstojniki v posameznih pokrajinah naspotujejo tej organizaciji, češ, da bi trpela disciplina. Govornik je z raznimi slučajji tako trditve ovrgel ter zaprosil, da bi posamezni oddelkovci in predstojniki Zveze in njeno delo podpirali, ker je to potrebno, da se drž. nameščenci javne varnosti vendar že enkrat tako plačajo, kot je službi primerno. Omenil je, da je dober zbor varnostnih organov potreben državi za vzdrževanje reda in miru, a državljanom v varstvo njih imetja. Apeliral je na odposlance in na prisotno članstvo, naj predsedstvo Zveze podpirajo pri njegovem delu, ker le tako smemo pričakovati kak zmeren poboljšek plače in drugih pristojbin, katere so jim bile odvzete. Obžaluje, da ni navzoč delegat polic. nameščencev glavnega mesta Belgrada, zadovoljiva pa je njihova izjava, da se delu in gibanju Zveze priključujejo. Zborovalcem je končno priobčil glavne zahteve, ki so jih odposlanci predlagali na predkonferenci, za katere se bo treba odločno zavzeti, da se položaj javnih organov vsaj nekoliko in hitro zboljša. (Burno odobravanje.) Po poročilu blagajnika Alojz Herga, nadzornika straže v Ljubljani, je delegat detektivski nadzornik Smodej iz Maribora objavil zboru, da so delegati na predkonferenci sklenili po čl. 1. društvenih pravil, da imej Zveza v prvem poslovnem letu sedež v Ljubljani, radi česar je po čl. 7. pravil predlagal in prečital kandidatno listo, ki je bil soglasno po delegatih in članstvu sprejeta. Izvoljeni so bili: Pred-

Kopališče LIPIK

je otvorilo svojo sezijo. Uspešno zdravljenje, moderno urejeno - jako nizke cene. Popolni penziji vključno dobra oskrba, kopalji in stanovanje z vsemi taksami — stane v času glavne sezije za uradnike in druge upravičence do popusta Din 50.— do 90.—, a za vse ostale Din 60.— do 105.— dnevno. — Natančnejše informacije daje

UPRAVA KOPALIŠČA »LIPIK«.

brž je gospod kraljevi minister za šume in rude svojemu organu sporočil, da je nevarno bezati v zadevo, ki bi potegnila za seboj brezplačno razdelitev državnih domen in veleposestev različnih gg. ministrov ter drugih magnatov, ki so najboljši prijatelji gospoda kraljevega ministra. Može pa je dobil mig tudi od visokih gospodov v Parizu, Dunaju in Belgadu, ki so srečni posestniki akcij rudniških in drugih podjetij v Jugoslaviji, pa jim seveda ne more biti všeč, če organ gospoda kraljevega ministra priporoča ljudstvu, naj se brevi manu polasti podjetij, kojih dobiček predstavlja rezultat truda in znoja slovenskega proletariata. Gospod minister so se gotovo zbal, da ne bi prišli pod Obznano, če bi njihov organ še dalje pomagal po komunističnih načelih rušiti »obstoječi« red v državi.

Dopisi.

Naši dijaki v Mengšu. V nedeljo, 26. aprila, vprizore naši dijaki v Mengšu veseloigro »Težke ribe« Dijaki so postali s svojimi vprizoritvami »Sumljive osebe« na naših odrih že splošno znani in so povsod med občinstvom želi za svojo mojstrsko in dovršeno igro obilo priznanja in uspehov. Zato pač ni več potrebe še posebej vabiti občinstvo k igri, ker bodo ljudje gotovo sami radi prišli, posebno ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene. Mengšani, v nedeljo ob eni uri na 5 vli v Društveni dom, da z obilno udeležbo nagradite tiho in požrtvovalno delo naših študentov.

Novomesto. Na belo nedeljo 19. t. m. smo imeli blagoslov in otvoritev novega pokopališča. Redkega dogodka so se udeležili v velikem številu meščani, farani in ljudstvo iz okolice, a vendar je množica ljudi na obširnem pokopališču, ki meri 12.000 kvadratnih metrov, skoro izginila. G. prošt Čerin je imel najprej lepo zamišljen govor s temo: Zakaj katoliška Cerkev svoje mrtve pokopuje in zakaj blagoslavlja pokopališča, nato je z asistenco izvršil obrede blagoslovljenja. Nazadnje je blagoslovil tudi veliki pokopališki križ. Moški zbor je zapel pod vodstvom organista Hladnika ob začetku »Vigred se povrne«, ob sklepu »Človek, glej dognanje svoje«. Z radovednostjo so pričakovali vsi, kdo bo prvi pokopan na novo pokopališče. Bil je tujec Jožef Smole iz Vel. Strnice, fara Trebelna, ki je umrl kot kaznjenc v jetnišnici okrožnega sodišča 21. t. m. To pot so imeli ljudje priliko videti prvi pogreb z novim mrljiškim vozom podjetja Malovič, kar je vzbujalo tudi precej zanimanja. Zadnji mrlji pokopan na staro pokopališče je bil tudi tujec, novorojenka Cirila Springer, umrla v bolnici. Zadnji meščan, pokopan na staro pokopališče, je bil pa Eduard Schmidt, sodni sluga v p., umrl 2. aprila t. l.

Banjaloka. Tu smo dobili koncem februarja novega učitelja Rajarja. Poslan je bil, da bo kot vnet Sokol napravil red v banjski občini. Nadzornik Betriani je bil zelo ponosen nanj. Veseli so bili zlasti tudi dragarški na Novih Selih; upali so, da bo s pomočjo njihovega ljubljana in naprednjaka Rajarja kar na mah postala cela občina napredna in sokolska. Rajar je takoj začel z svojo napredno vzgojo. Ta vzgoja pa je kmalu falirala, kajti g. Rajar je nenadoma odšel... Kakšna sapa ga je odnesla?

Koleša J. Gorec

kupite najbolje in najcenejše pri tvrdki palača »Ljubljanske kreditne banke« in Gospo-svetska cesta 14.

Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

drobnimi topografičnimi študijami, za vsakogar ki se hoče natančno in do kosti seznaniti s Sveto deželo. Do kosti pravim zato, ker me še danes vse kosti bolijo od jezdenja.

Avto vozi naglo, pokrajina zdrkne mimo kakor blisk. Četudi imaš svoj avto in ga smeš ustaviti kjer hočeš, ti vkljub temu mnogokatera zanimivost uide, na škodo tebi in tvojim bravcem.

Pa avto tudi ne vozi povsod. Koliko zanimivih krajev leži po hribovju, po wadijih, kamor noben avto ne more. Anatol, Gébea, Gabaon, Betel, Silo, Ajalon, Bethoro, Emaus — da naštejemo le kraje, ki so blizu Jeruzalema —, kako prideš do njih, če ne na hrbtu osla in z mukarjem za njim, ki ga z bičem in kričem gonim in priganja v skok — ?

Vkljub vsem avtomobilom sem tudi jaz dneve in dneve visel na hrbtu osla ali konja, kakor je prišlo, in v potu obraza, stokačoč in zabavljajoč obdeloval judejske gore in wadije. Toda vkljub vsem bridkim izkušnjam, ki so jih moje kosti doživele, moram priznati, da so bila ta moja pota najzanimivejša in so najdragocenejša. Le škoda, da nisem imel časa ne denarja, da bi bil vso Palestino prepotoval v sedlu.

Jezdarenje stane namreč več nego avto. Za osla plačaš dnevno 40 piastrov, za konja 80 do 100, oslarju moraš dati dnevno 15—20 piastrov napitnine, za hrano moraš obema sam skrbeti, tudi za prenočišče. In pri vsem tem ti tak osel dnevno ne naredi več ko 30 do 40 km.

Najbolje potuje, kdor premišljeno združi vsa tri prometna sredstva: avto, železnico in mukarja.

Utegnilo bi kega zanimati, koliko stane dandanes obisk Svete dežele. Naj podam kratek proračun za eno osebo — za romarja — in za približno dvajset dni. Stroški so mišljeni iz Trsta in nazaj ter računani v angleških funtih. Vožnja po morju tja in nazaj traja 6 dni.

1. Vožnja Trst—Aleksandrija in nazaj, III. razr. na Lloydovem Funto- v parniku 30.—
2. Vlak Aleksandrija - Kairo - Kantara - Jeruzalem in nazaj, II. r. 7.—
3. Šest dni vožnje z avtomobilom za obisk Svete dežele 20.—
4. Deset dni hrana in stanovanje (4 dni Jeruzalem, 6 dni po deželi) v gostišču »Casa nova«, razni stroški 10.—

Skupaj funtov 67.—

Če računamo angl. funt po 300 Din, znaša to 20.100 dinarjev.

Toliki so stroški za eno samo osebo. Če jih potuje najmanj 20, se stroški za celih 25 odstot., za četrtino, in še več, znižajo. Pri večji udeležbi seve še več.

Sedaj na plan! Naj kmalu dozori prvo jugoslovansko romanje v Sveto deželo!

Mir, čitaj naprej, čitaj nazaj. Zloga potem skupaj daj, pa boš ugani, zakaj.

Georges:

Sistem dveh zbornic.

— »I, kod pa hodite gospod Munla Bekir?« — me je ogovoril napredni gospod, tisti, ki sem mu bil povedal, da pride »voliti« od »vole«. — »Povsod sem Vas že iskal, pa vas nisem mogel dobiti. Ze od skupščinskih volitev sem se nisva videla. Ali vas je sram, ker vaša stranka nima v skupščini nobene besede, a? No, pa me prav veseli, da vas zopet vidim. Stopiva no v gostilno k Fani, da se kaj pogovori.«

— In sva šla k Fani. Ko sva se malo okrepčala, je napredni gospod takoj začel:

— »Ampak dobre in krepke so slišali vaši poslanci od naših: lump, obrekovalec, hulja, lopov; lažeš, uši imaš pa kradeš. O, naši poslanci znajo; oni so prav za prav rojeni za parlament.«

— »Oprostite, gospod —, ne zamerite, ime sem pozabil.«

— »Taterman, Josip Taterman, prosim.«

— »Oprostite, gospod Taterman, da meni prav nič ne imponirajo ljudje, ki rabijo psovke. Te pridejo po navadi na vrsto, kadar človeku zmanjka argumentacije in izgubi oblast nad seboj, in se to zgodi samo pri ljudeh, ki nimajo izobrazbe in vzgoje.«

— »Kako ste pa rahločutni!« se je rogal gospod Taterman. »Saj se še v drugih parlamentih, ki so bolj stari nego je

naša skupščina, zmerjajo in tepejo, pa bi se pri nas ne. Pojdite, pojdite!«

— »Je že res, da se. Ampak, kolikor se jaz spominjam, se s tem ne posamezni poslanci niti njihove stranke ne bahajo po časopisih. Popolnoma izključeno pa je, da bi se kak, recimo francoski ali angleški minister tako daleč spozabil, da bi skušal svojega tovariša, poslanca nasprotne stranke, ugnati s psovkami. To je za Francoza »fi donec«, za Angleža pa »shocking«, to se pravi: fej in sramota.«

— »Slišite, koliko pa ste že pili danes, da ste tako učeni. — Nič? — Ne verjamem. Jaz na primer, kadar malo pijem, se ne ustrašim nobenega doktorja, ne človeškega, ne kravjega; ne doktorja pravic in krivic, ne doktorja modrosti; vas pa še celo trezen ne. Kaj boste meni govorili o Francozih in Angležih. Ti sploh niso pravi demokrati in tudi nikoli ne bojo. Francozi in Angleži imajo še polno plemstva, ki strašno drži na oliko in vzgojo in plemstvo hočejo posnemati tudi njih plebejci povsod; v občevanju, manirah, oblekah in ne vem v čem še vse. In pri nas, dasi nimamo plemstva, je tudi še precej ljudi — sreča, da so še zmerom v veliki manjšini — ki hočejo po opičje posnemati »zapadne kulturne in civilizirane« narode. Toda ti narodi imajo svojo kulturo in civilizacijo, ki je po mojem polna laži, hinvščine in potvarjanja itd., mi imamo pa svojo, in sicer tako, ki se nam poda in prilježe; ki je naravna in odkrita. Oni imajo svojo tradicijo, mi pa svojo. Kaj je nam treba tiste polizanosti v besedah, obnaša-

sednik: nadzornik straže Fran Prešern, Slovenija; podpredsednik: detektiv Josip Matjašič, Hrvatska; tajnik: detektiv Janko Benedičič, Slovenija; tajnikov namestnik: detektiv Jurij Smodej, Slovenija; blagajnik: nadzornik straže Al. Herga, Slovenija; blagajnikov namestnik: detektiv Ferdo Rebec, Dalmacija. Pregledniki računov: nadzornik Vid Bevc in Emil Trovčev, Slovenija, detektiv Ivan Bogdanič, Hrv.; Fr. Jelen, Slovenija; podnadzorn. detektiva Luka Martinović, Sarajevo. Eno mesto je rezervirano za detektiva mesta Belgrada. — Predsednik priprav. odbora Geržinič, je oddal nato mesto predsedstva novo izvoljenemu predsedniku Prešernu, kateri se je zahvalil za zaupanje zbora in članstva, prosi pa, da ga odbor, kakor tudi člani v tem težavnem delu podpirajo. — Delegat detektiv Tomo Graberec, Zagreb je prečital resolucijo, katero je izdelal v to določen odsek delegatov.

— Grozna nesreča na železnici. Na progi Mostar — Gruž sta se dva potnika skrla na streho, da bi se zastoj peljala. Blizu Gabele je železen most, ki je na vrhu zvezan s križasto streho. Potnika nevarnosti nista opazila in ju je železno ogrodje popolnoma zmcvarilo.

— Bolničar, strokovno izprašan in izvežban maser, z najboljšimi izpričevali išče primernege mesta; najraje v kakem kopalšču ali zdravilišču. Naslov se dobi v Strokovni zvezi javnih nameščencev, Ljubljana, Stari trg 2-I.

— Brodarski spor poravnani. Dne 22. t. m. se je vsled posredovanja ministra za promet posejelo poravnati spor med Zvezo rečnih brodarjev in Brodarskim sindikatom v Belgradu. Sindikat je dovolil za zvišanje plač 6 milijonov dinarjev letno in zajamčil, da sprejme v službo vse brodarje, ki so bili povodom 16dnevne pasivne rezistence odpušteni; Zveza rečnih brodarjev je pa pristala na to, da se odpravi na ladjah vsaka omejitev delovnega časa.

— Prva kavarna v Novem Sadu zaradi nesnage zatvorjena. Te dni je komisija mestnega fizikata v Novem Sadu pregledovala javne lokale zaradi snage. Ob tej priliki je doglala, da so razmere na dvorišču, v kuhinji, restavraciji in kavarni hotela »Kraljica Marija« tako škandalozne, da je predlagala pristojni oblasti, da zlasti kavarno nemudoma zapre. Ta kavarna je najstarejša v Novem Sadu in je veljala kot prva.

— Ali že veste? Kaj pa? Da je pričela tovarna čokolada Mirim izdelovati tudi rženo in sladno kavo prvovrstne kakovosti.

— Krasne obleke za birmo in druge priporoča Krištofič-Bučar, Ljubljana.

— Legitimacije za Zagrebški velesejem se dobivajo v Publicitas Ljubljana, Selenburgova ulica 7-II. Cena Din 40.— tudi po povzetju.

— Naša stara, renomirana tovarna testenin Pekatete iz Bistrice v Italiji je v svoji novi tovarni v Ljubljani že pričela obratovati. Kakor slišimo, se Pekatete že dobijo po trgovinah in kdor jih je pokupil, jih vsak hvali. Zelimo domačemu podjetju obilo uspeha.

— Blago za posteljno perilo iz platna in bombaža, gradl za žimnice, brisače, damast-garniture, brisače za posodo, razne šifone, rujava kotenino kakor tudi razne druge tkanine priporoča po izredno nizkih cenah tvrdka: F. in L. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29, katere geslo je: Le dobro blago ter majhen a tem gostejši dobiček!

— Pojasnilo. Z ozirom na notico v »Slovenec« štev. 91. od 24. -IV. izjavljam, da je glasom mojega računa štev. 392. od dne 18. IV. 1925. gospod Gorazd Hvala svojo obveznost napram meni dne 18. aprila 1925 popolnoma

uredil ter smatram prej navedeno notico z dne 24. IV. 1925 od moje strani za neosnovano. Drago Gamaš, elektroinženiško podjetje, Celje-Gabrje. — (Dotležno notico smo posneli iz »Policijskega listca«. — Opomba uredni.)

EXCELLA

najboljši in vendar najcenejši stroj rodbino in obrt. — Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana
palača Ljubljanske kreditne banke

Iz štajerske.

PROTESTNI SHOD V ŽALCU.

Glede protestnega shoda davkoplačevalcev v Žalcu na belo nedeljo dne 19. t. m. je zelo zanimivo poročilo Žerjavovega glasila »Jutra« št. 94 od 22. aprila 1925. Oba druga dr. Žerjav in dr. Pivko po »Jutru« vendar enkrat priznavata, da Savinjska dolina in sploh vsa Slovenija ječi pod težkim bremenom ogromnih davkov, in da kmetje naravnost obupujejo in si ne vedo pomagati.

Ali sta pozabila, da sta nedavno v Belgradu drugače govorila za vse davke ter niti besedice izpregovorila, da bodo težka bremena izpodkopala eksistenco naših kmetov, ki obupavajo pod neznosnimi bremenmi. V Belgradu sta pritrjevala klicem iz vladne veščine, da je Slovenija bogata, in tudi pridno pomagala nalagati Slovincem nova bremena. Zakaj, davkoplačevalci? Ker se je vsled nastopa Hrvatov bilo bati, da s Pribičevićem sam dr. Žerjav odleti iz vlade!

Izvrstno pa »Jutru« dalje zavija, da neznosna davčna bremena napeljavajo vodo na mlin »protidržavnih rovarjev«.

Gospod minister dr. Žerjav, kar odpravite od samega »Jutra« priznani vzrok tega napeljavanja vode na mlin »protidržavnih rovarjev« — neznosna davčna bremena, saj ste v vladi, in kakor tako rada Vi in dr. Pivko doma v Sloveniji zatrjujeta, sta v Belgradu vsemogočna! Ljudstvo Vam bo hvaležno, če to storite, tako pa proklinja, ko v Belgradu ne najdete besede proti nevzdržnim razmeram v Sloveniji (točno po »Jutru«).

»Jutru« pravi, da je bilo na shodu prisotnih nad 1000 posestnikov, celjska »Nova Doba« jih je našela celo 1500. Resnica pa je, da je bilo zbranih okrog 500 ljudi, med temi malo nad 200 davkoplačevalcev, ostali so bili radovedneži, žene in otroci.

Da, lahko bi prišlo do veličastnega protestnega zborovanja, če bi ga sklicala SLS. Tako so pa poskušali razni samostojneži kakor Kukec in Pikel ter nadstrankarski Roblek — z demokratskim ozadjem, ki si, zavedajoč se krivde nad neznosnimi bremenmi, ni upalo v ospredje — v kalnem ribarju, da bi si zopet priborili vsaj malce simpatij med ljudstvom.

Gospodom tudi niso bili po volji razni »neumestni medklici« kakor pravi »Jutru«. Seveda, ker je ljudstvo zahtevalo dr. Žerjava in dr. Pivka, da se pokažejo na zborovanju in priznata krivdo pri »nevzdržnih razmerah«. Toliko za danes. Prihodnjic bomo še bolj osvetlili zanimivost tega protestnega shoda in njegovo še bolj zanimivo ozadje.

Š Tajnik SLS. M. Kranjc bo odslej v tajništvu Slov. ljudske stranke v Celju vsak četrtek od 9. do 12. ure dopoldne. V Mariboru je tajnik Kranjc v tajništvu SLS gotovo ob petkih od 8. do 12. ure dopoldne, druge dneve negotovo. Voditelji krajevnih organizacij SLS, pa tudi drugi naši somišljeniki so vabljeni, da se radi glašajo pri tajniku, ako pridejo omenjene dneve v Celje ali v Maribor. Za navadna posredovanja, pojasnila itd. pa

je seveda tajništvo SLS v Mariboru in v Celju vsem našim somišljenikom razun nedelj in praznikov vsak dan odprto. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Š Neznosne pošne razmere. Od Sv. Bolfenka pri Ptujski gori poročajo: Naša občina je od 1. aprila brez vsake pošne zveze. Tukaj živimo prav tako, kakor Hotentoti in Culukafri. Do 1. aprila smo imeli še vsaj štirikratno zvezo s pošto na Ptujski gori. Dasi smo morali hoditi na pomožno pošto Naraplje, ki jo je do sedaj vodil gostilničar g. Lorber za — čujte in strmite! — mesečno 50 Din, osebno po več kilometrov daleč po svoje pošne pošiljke, smo bili vendarle zadovoljni; kajti časoma smo le zvedeli, kako se kaj godi po širnem svetu. Sedaj nam je pa pošno ravnateljstvo v Ljubljani še to malenkostno dobroto odbilo in tako smo znanprej obdani s pravim kitajskim zidom. — Le tukajšnji občinski urad je še tako srečen, da sme po naročilu pošnega urada na Ptujski gori baje sprejemati naj naslovljene pošne pošiljke z »isporučno knjigo« na Ptujski gori, t. j. dobri dve uri daleč. — Ker pa nima občinski urad za pošnega pota dovoljenega kredita, ker se v ta namen za tekočo leto ni vpostavila v proračun niti para, je tudi občinski urad, kakor tudi tukajšnji krajni šolski svet in šolsko vodstvo brez vsake pošne zveze z glavno pošto. Vse oblasti, kakor okrajna glavarstva, sodišča, davčna oblastva, občinski uradi, šolska vodstva itd. si usojamo opozoriti na te naše resne delikate pošne razmere. Ob enem pa prosimo, da nam oprostite, ako se kak odlok izgubi, ozir. ako nastanejo glede rešitve odlokov občutne zamude. Krivda se naj blagovolji pripisati na račun pošnega ravnateljstva v Ljubljani, ki kljub prošnji, ki se mu je od strani tuk. obč. odbora poslala, do danes ni ničesar ukrenilo. Ako se ta velikanski nered in krivica ne odpravita v najkrajšem času, bomo morali poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani prav glasno zakričati, da smo Bolfenci tudi redni davkoplačevalci in da imamo radi tega tudi pravico do primernih pošnih zvez, prav tako, kakor naši sosedi. — Če nam pa pošno ravnateljstvo izposluje, da nam ne bode treba več plačevati davkov, tedaj se pa tudi mi zadovoljni Haložani odrečemo vsaki tozadevni podpori od strani pošnega ravnateljstva in vsega nadlegovanja bo konec. Naše gospe poslance pa najljubneje prosimo za hitro pomoč. — Davkoplačevalci.

Š Poroka. V Gradcu se je poročil Sepp Weissensteiner, lesni trgovec v Špilju, z gđ. Anny Tauzher, hčerko ljubljanskega veleposelnika.

Š Društvo stanovanjskih najemnikov v Mariboru sklicuje javen protestni shod v nedeljo dne 26. aprila t. l. ob poldesetih na Gambrinov vrt. Pri neugodnem vremenu se vrši shod istotam v lopi. Ker je to zadnji obupni klic pred sprejemom novega zakona, je dolžnost vsakega najemnika, da se tega shoda sigurno udeleži.

Š Gimnazijska podružnica Ferijalne zveze v Celju ponovi svojo akademijo v mestnem gledališču v nedeljo dne 26. t. m. ob 4. uri pop. pri 25% znižanih cenah. — Spored: 1. a) G. Ipavec: Milada; b) Mokranjac: II. rukovet srb. nar. pesmi; c) Anděl: Igra kolo, hrvatska narodna. Poje gimn. meš. zbor pod vodstvom g. Cir. Preglja. 2. a) Jensen: Sapica lahna... b) Franz: Mati, uspavaj me ti... — tenor solo, poje g. Kazimir Modic. 3. a) Škerjanc: Vizija; b) Rubinstein: Asra; c) Gerbič: Kam? — bariton solo, poje g. Mirko Močan. Obe točki spremlja na klavirju osmošolec Berglez. — Odmor. — Sledi Molière-ova trodejanska komedija »Skapinove zvijačec«, s katero so naši dijaki gostovali z izrednim uspehom že v Žalcu in Laškem. — Na to prirediteljev opozarjamo zlasti občinstvo iz okolice, ka-

tojemu je v prvi vrsti namenjena. Naj ne zamudi prilike, kdor želi slišati par lepih pesmi iz mladih grl in se počeno nasmejati ob izredno zabavni komediji!

Š Ugodna prilika. Da se odpomore vsaj deloma pereči stanovanjski bedi odnošno, da se da dober vzgled, bo pričel zidati »Dom ubogih« enodružinsko hišo s 4 sobami in pritliklinami. Ta hiša bo prvi dobiček loterije, katero priredi »Dom ubogih«. Drugi dobiček bo pohištvo za 2 sobi in kuhinjo, tretji pa stavbišče 1000 kv. m. Vse v Mariboru. Srečke stanujejo 50 Din. Da se omogoči nakup tudi revnejšim slojem, se dovoli izplačevanje kupnine v obrokih, vendar mora biti kupnina 2 dni pred žrebanjem popolnoma izplačana. Srečke, ki niso do tega termina izplačane, ne igrajo in zapadejo v prid »Doma ubogih«. Žrebanje se vrši 10. junija 1925. Ker je zanimanje — posebno v delavskih krogih — zelo veliko, svetujemo, naj nihče te ugodne prilike ne zamudi. Srečke se dobe v Mariboru v pisarni »Doma ubogih«, Rotovski trg 1, ter v vseh mariborskih trafikah. Srečke se pošljejo na zahtevo tudi izven Maribora.

Š Prihodnji živinski sejem v Celju bo v ponedeljek dne 4. maja.

Š Smrtna kosa. V Celju sta umrli v petek dne 24. t. m. ga. Pitamic Jožefa, hišna posestnica v Aškerčevi ulici, ter ga. Schenermann v Gosposki ulici. Blag jima spomin!

Š Iz Celja. Za lepim, toplim pomladanskim velikonočnim ponedeljkom, ko je bilo polovico mesta na hribu sv. Miklavža, kjer se je brala v tamošnji cerkvi ob pol enajstih sveta maša, smo dobili pretekli teden pravo aprilsko vreme. En dan sijaje sonce, toplo kakor poleti, naslednji dan moraš pa obleči zimsko suknjo, ker sneži in piše mrzel veter kakor o Božiču. Ljudje so zelo v strahu, da ne pade slana, ker je razven jabolk že vse v cvetju. Slana bi seve sedaj uničila tudi trto, ki je letos dobro naložena. — V noči od 22. na 23. aprila je letelo preko celjskega mesta več rojev žerjavov, katerih vpitje se je dobro slišalo.

Š Pobegnil je neznan kam 14letni deček Anton Figar iz Gornjih Pohancev obč. Sromlje pri Brežicah. Iz Frlhove pri Golobnjeku pa je pobegnil 13letni deček Ivan Repar, rojen v Kranjčah. Deček je močno razvit, praznično oblečen in je vzel s sabo nekaj denarja in srebrno uro.

Š Velik vlom. V Sromljah pri Brežicah so vlomili neznan zlikovci pri trgovcu Francetu Petanu. Tatovi so odnesli za okroglo 50 tisoč dinarjev raznega špecerijskega in manufakturnega blaga.

Iz Primorske.

p Velik cerkveni koncert na Reki. Minoli ponedeljek sta imela Reka in Sušak izreden glasbeni užitek. V reški župni cerkvi sv. Vida je nastopil v večernem cerkvenem koncertu rimski moški in deški pevski zbor »Societa Polifonica Romana«, ki goji umetniške tradicije bivše slovite sikstinske kapele. Zbor je prednašal izključno skladbe iz 15. in 16. stoletja. Glavna točka je bil »Credo« iz znamenite Palestrinijeve maše, ki je občinstvo tako navdušilo, da je začelo davi v cerkvi viharno pliskati. Po splošni sodbi je bil ta cerkveni koncert višek, kar je Reka v glasbeni umetnosti sploh doživela. Cerkev je bila prenapolnjena.

nju, obleki itd., mi kažemo, kakršni smo, in to je nekaj vredno, ker je naše, jugoslovansko. Ali nimam prav?»

— »Ne vem, kako bi rekel, ampak...»

»Ze vem, kaj mislite, ampak vi te stvari ne razumete. Jaz sem tukaj bolj merodajen nego vi, kajti jaz imam dostikrat opraviti s zapadno kulturo in civilizacijo. Vi ne veste, kako je strašno sitno, kadar pride k nam kakšen kaplar iz Francije ali Anglije, pa ga je treba sprejemati in spremljati okoli naših takih in takih ustanov, prirejati njemu na čast akademije, slavnostna kosila in večerje itd., da dobi kolikor močnejše dobro mnenje o nas. O, vi ne veste, kako hudo je reprezentirati pri takih prilikah ne samo stranko, temveč tudi narod; kako strašno človek trpi v poškrabljeni srjaci in poškrabljenem ovratniku, v salonski obleki ali fraku, v cilindru, v ozkih čevljih in rokavicah. Kaj bi bilo, ko bi bilo treba s takimi visokimi gospodi še govoriti! Res je, da je potem vsa ta muka pozabljena, ko nam naši časniki povedo, da se je ta in ta francoski ali angleški kaplar in prijatelj našega naroda v tem in tem francoskem ali angleškem listu jako pohvalno izrazil o nas. A muka je mila. Pomislite, koliko se človek trpi pri navadnem pogrebu, ako mora iti za njim po evropejsko okomatano.«

— Jaz nisem vedel, kaj bi bil rekel, — mi je pravil Munla Bekir, — kajti nikakor nisem mogel uginiti, kam mož meri. Zato sem vprašal:

— »Torej po vašem, gospod Taterman, nam zapadne kulture in civilizacije ni treba.«

— »Ne; ne mislim prav natanko tako. Jaz mislim, da bodimo v bistvu to, kar smo, Balkanci, na zunaj pa se delajmo, kakor bi bili zapadnjaki.«

— »Ali z drugimi besedami,« ga prekinem jaz, »pred Evropo hlinimo zapadno kulturo in civilizacijo, doma pa bodimo brdavsji, kakršni smo v resnici. Zapadne kulture in civilizacije mi ne zametavam, ampak imejmo jo lepo na kredenci pod poveznikom, da jo lahko pokažemo, kadar pride kdo v svrhu študij v naše kraje.«

— »Tako je! prav iz ust ste mi besedo vzeli,« se je razveselil gospod Josip Taterman. »Zato je tudi prav, da se še držimo na videz, zastran Evrope, parlamentarizma. Ampak tistega razločka med parlamentarnimi in neparlamentarnimi izrazi, med parlamentarnimi in neparlamentarnim obnašanjem mi ne potrebujemo. Pri nas bodita vsak izraz in vsako obnašanje parlamentarna. Zato bi bil jaz za to, da bi bilo psovanje in pretepanje v skupščini dovoljeno brez omejitve. Kaj pa vi pravite?«

— »Gospod Taterman, vi ste sploh velem. Kako koristno bi bilo, ako bi se vaše ideje uresničile. Zdaj na primer v skupščini tako ali tako nobeno razlagovanje, rezoniranje, argumentiranje in utemeljevanje nič ne pomaga. Kar si večina v glavo vtepe, to izglasuje. Po vašem pa bi tudi vsaka manjšina prišla do veljave,

samo da ima poslance, ki v psovanju, zmerjanju in pretepanju kaj zaležejo. Zato bi bilo treba določiti, da morajo biti postavljeni za kandidate poleg enega akademika na vsake štiri poslance tudi po en zmerjavec in psovač ter po en pretepač. Kar se psovanja tiče, so kolikor jaz vem, silno sposobni tisti ljudje, ki imajo z domačimi živalmi opraviti, s konji, govejo živino...«

— »O, potem bi bil pa jaz sigurno poslanec,« me je prekinil gospod Taterman, »kajti že od mladih nog imam s knjigi opraviti (tudi pretepač nisem bil slab, a se ne maram hvaliti). Tisočera hvala vam za to priznanje. Trčiva na to! Sokolski nazdar!«

— »... za pretepanje pa bi bili morda najboljši... e, kaj... mislim, da bi glede obeh špecijalitit bilo najbolj merodajno mnenje kazenskih sodišč. Toda jaz bi šel v preureditvi našega parlamentarizma še dalje. Uvedel bi sistem dveh zbornic, spodnjo in zgornjo zbornico. V spodnji zbornici bi se poslanci za utrditev svojih mnenj in nazorov psovali in zmerjali, v zgornji pa, ker nimamo plemstva, pa pretepal. Glede določitve zmage bi se moral seveda napraviti poseben pravilnik. Ustanova psovaške in pretepaške zbornice pa bi ne bila samo v duhu našega časa in demokratizma, temveč bi prinašala naši državi ogromne gmohte koristi. Poleg pa bi bila vsaka obstrukcija popolnoma nemogoča. Za psovaško zbornico bi ostali lahko sedanji prostori, za

diskusije in glasovanja v pretepaški zbornici pa bi se napravil velikanski stadion za najmanj pol milijona gledalcev, kajti prepričan sem, da bi se za glasovanje in razpravljanje v zgornji zbornici, ki bi bilo neke posebne, specifično naše vrste sportna prireditve (kar je pravzaprav sedanja skupščina tudi), ne zanimali samo naši državljani, temveč ves svet. In to bi prineslo naši vedno prazni državni blagajni silne vsote že samo na vstopnini; koliko bi pa še nesel ptujski promet. Dobrote take ustanove bi bile nedogledne in neizmerne. V zapadnem političnem jeziku pa bi se imenovala spodnja zbornica inkriminament, zgornja pa bastonament. In ves svet bi strmel in se čudil našemu samoniklemu napredku in demokratizmu in naši — izvorni sportnosti.

Nesrečna smrt. 45letni Julij Logar, postnik v Logu, se je 23. t. m. vinjen vračal proti domu. Sklenil je bil namreč dobro kupijo. Medpotoma je prepeval, pri tem pa je našel v stran in padel v več metrov globoko jamo, napolnjeno z vodo. Nesrečo so opazili bližnji vaščani in hiteli na pomoč, a prepozno. Logarja so že mrtvega potegnili iz vode.

Vajeniška razstava v Ljubljani
od 26./4. do 4./5. 1925.

Iz Ljubljane.

Ij Shod zaupnikov SLS za Ljubljano je vršil večeraj zvečer ob 8. uri v dvorani Rokodelskega doma. Na shodu je pooblaščen načelnik SLS in poslanec ljubljanskega mesta g. dr. Anton Korošec o političnem položaju. Shod je bil zelo dobro obiskan.

Ij Danes vsi na telovadno akademijo Orševskega odseka Ljubljana sv. Jakob, ki se vsi v telovadnici šole na Grabnu točno ob 8. uri zvečer.

Ij Kaj pripravljajo triperesna deteljica magistratu? Pišejo nam: Triperesna deteljica na magistratu namerava zvišati užitek na vino za 1 Din pri litru, obenem pa pripraviti davek na obiskovanje javnih lokalov po 10. uri, ki je namenjen mestnim meščanom. To se pravi: ubogi delavec, obrtnik in uradnik, ki spi je tekom dneva ali zvečerjo četrtinko vina, bo moral plačati davek namesto tiste site gospode, ki v poznih ponočnih urah v barjih in rekviriranih žoga s šampanjskimi steklenicami. Ko se je bila svoj čas raznesla govornica, da namerava občinski svet zvišati užitek na vino za 1 Din, se je dvignil v Ljubljani strahovit krik, a najbolj glasno je protestirala gostilničarska zadruga. Kaj pa pravi sedaj Žerjavov klub v gostilničarski zadrugi? Vsak pošten človek mora pač najefektnije protestirati proti nakani, da se opet en davek prevale z obilnih ramen balašev na ubogi hrbet nameščencev. Pozivamo g. dr. Baltiča, da varuje interese množičnosti pred namerami gerentske trojice magistratu.

Ij Sv. maša zadušnica za pok. B. Putato bo v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 8. uri dopoldne v frančiškanski cerkvi.

Ij Borštnikov in Verovškov spomenik. Maša najmočnejša reprezentanta gledališke, dramske umetnosti, sta dobila vsak svoj spomenik, in sicer v novo napravljem parku pred opernim gledališčem. Spomenik sta oba zaslužila. Zdi se nam pa, da do leta spomenikov nikakor ne odgovarja količini. V vestibulu sta prišli obe hermi do temeljnega izraza, zunaj se v svoji vitkosti izgubita; glavni spomenikov s svojo zakrjenjeno fronto celoten vtis, kakršni bi moral biti, odločno kazita. Ni pravga ozadja; profili glav v vseh mogočih linijah, ki padajo v oči, ako greš po Aleksandrovi estri vzdolž ali počez, te utrujajo in ti brijejo še tisto malo ugodja, ki ga dobiš v dočeni pozorni črti. Kje tiči krivda, da smo obili spomenike v taki razvrstitvi, ne vedno; priznati je pa zopet treba, da fasada pernega gledališča že sama na sebi se nudi nič kaj pripravnega prostora za spomenike v tem stilu. Mogoče bi bil spomenik masivnejšim podstavkom zamišljen v eno za oba, bolj imponiral. Kakor rečeno, zdi se nam, da je tokrat v tem smislu zamisljena grupacija obeh spomenikov in še prav posebno vitkih, dasi elegantnih podstavkov, pogrešana. Da sta tako in v tako kromnem stilu predstavljena svetu Borštnik in Verovšek, je mogoče vzrok tudi določeno. Možna je pa tudi, da ozadje, ki ga mogoče ustvari prihodnje desetletje, zabriše ubijajoče nijanse in da sta bila spomenika nekako tako zamišljena (cf. Trubarjev spomenik!). Vendar bi bilo pa v tem slučaju na škodi zopet operno gledališče, ki je že itak precej ubito v nizkost, odkar je Aleksandrova cesta tako močno razrasla.

Ij Med naše mladino šušti in šušti... Polad je tu. »Atena« igrišče je otvorjeno. Kdaj se otvori otroško igrišče, kdaj se prične s telom, z atletiko, s hazeno? Vse jim gre prečasnno. Tla so še mehka na prostoru za igranje, pa sežejo sami po valjarju, da jih s silo strdijo, načrtavajo polja, urejujejo, ker so neoprani, da pridejo čimprej po šoli do razvedila. Dajmo našim otrokom veselja v igri in pravil, da si krepijo telo in duha. Na igriščih, pod nadzorstvom staršev in na zraku, v otroški družbi naj poteka mladina odpočitek. Počujmo si še drugo sliko, sliko Ortopedskega savoda. Dvorana napolnjena z ortopedskim otrodom, zdravnik, asistentke. Prihajajo in odhajajo otroci, vsake pol ure se menjavajo obratni, ki so resni, potrpežljivi in odločni. Razne telesne hibe otrok so več ali manj vidne, zato razume mlada otroška duša, da rabi pomoč in je vdana ter brez odpora zdravniški oskrbi in protti. Do sedaj je bilo vpisano čez sto otrok. Med najbednejšimi je potrebno še mnogo — mnogo pomoči. Zato prihitite vsi na 1. majnika k prireditvi živega šaha.

Ij Promenadni koncert godbe Dravske div. obl. v »Zvezdic« v nedeljo 26. t. m. ob 8. uri. Spored: 1. Čizek: »Iz srpske šume

i utrinec; 2. Zajc: Ouvertura k operi »Čarovnica iz Boissy«; 3. Tosca: »Parade russe«; 4. Meyerbeer: »Ples pri baklah«; 5. Verdi: Fantazija iz opere »Rigoletto«.

Ij Tombola društva nižjih poštних uslužbencev se vrši nepreklicno danes 26. t. m. na Kongresnem trgu točno ob 15. uri. Karte se prodajajo na vseh važnih križiščih, kakor: V Zvezdi na vseh vhodih, na Marijinem trgu, pred pošto, pred glavnim kolodvorom, trgu Tabor, Krekovem trgu, Pred Škofijo, sv. Jakoba trgu itd. — Odbor.

Ij Belokranjski dan. Majnik je najlepši mesec v letu. Narava oživi, drevje ozeleni, cvetice zacvetlo, ptički zapoje. In mesec maj, baš prve dni, si je izbrala belokranjska podružnica SPD, da potirka na radodarna srca ljubljancov o priliki velike tombole, ki se vrši tretjega maja v korist zgradbe planinskega doma na Mirni gori, kjer stoji tudi cerkev svete Frančiška, znamenita božja pot. O! Bela krajina, tako lepa in divna, tako nepoznana in tako nevaževana. Ti biser, za kojega se potegujejo z enako pravico bratje Hrvatje kot mi Slovenci, ki združuješ srca razprtih bratov, ti zemeljski raj, boš namah odprt z bližnjimi in daljnimi, ko se otvori planinski dom na Mirni gori. Otvoritev bo 5. julija, ako nas prijatelji le malo podpro. Pomagajte! Na svidenje na belokranjskem Triglavu.

Ij Legitimacije za zagrebški velesejem, katere upravičujejo posestnika do polovične vožnje na železnici, prodaja med uradnimi urami velesejmski urad v Ljubljani.

Ij Čedne priprave za »kino šole« v Berlinu. Trgovec Viktor Ban v Krojaški ulici je opazil, da mu primanjkuje razno blago. Osumil je takoj svojega učenca 17 letnega Vinka Selana z Viča, da mu krađe. Fant je tajil, toda ko ga je prišla policija, je končno priznal, da je odnesel polagoma za okroglo 2000 Din raznega blaga. S tem pa je bila šele otvorena nadaljna zgodba. Ko se je fantu po prvem strahu razvezal jezik, je priznal, da je bil v nekaki tatinski zvezi s Karlom Seidlom, trgovskim pomočnikom pri Peršetu, Pred Škofijo in pa z Alojzijem Štrukljem, hlapcem pri Kolmanu na Mestnem trgu. Vsi trije so sporazumno pri svojih gospodarjih krađli in so ukradeno blago zamenjavali, prodajali in dobiček delili. Koliko časa so to delali, kako so tatvine izvrševali in koliko so pravzaprav pokradli, še ni ugotovljeno in se bržkone tudi ne bo dalo točno ugotoviti. Ko so tatiči končno priznali tatvino, je uvedla policija tudi hišne preiskave, pri katerih so našli za okroglo 6000 Din skritega raznega blaga, za katero tudi domači niso vedeli. Med zaslišanjem sta končno Sever in Seidl priznala, da sta res krađla. Povedala sta tudi, da dena. nista zapravljala, marveč sta zbirala sredstva, da bi vstopila v kino šolo v Berlinu, s katero sta bila baje že v zvezi in jima je bil sprejem že objavljen. Količno pa je, da so burne kino predstave obudile pri fantičih, ki sta oba 17 let stara, željo, da bi se pospelata do kino umetnikov. Pri Seidlu pa zadeva še ni popolnoma v redu. Fant se je izučil pri tvrdki Kenda na Mestnem trgu in je dokončal svojo učno dobo šele meseca oktobra lani. Ugotovili so, da je krađel dečko tudi pri Kendi in je zbiral doma razno manufakturno in drugo blago. Pri njem so zaplenili za okroglo 2800 Din različnega nakradenega blaga. Blago so zaplenili, preiskava se še nadaljuje, mlade tatiče pa so spravili na varno.

Ij Tatvine v Ljubljani. Iz podstirojša hiše štej. 165 v Zeleni jami je bilo ukradeno 25 mesnih klobas v vrednosti 250 Din. Na Vodnikovem trgu je bil ukraden Alojziji Bemeš z Vrhniške zavoj s svilenim svetloplavo obleko, vredno 1700 Din. — Med vožnjo v tramvaju od Marijinega trga do kolodvora je bila ukradena Mariji Kalan, potovki iz Stare Loke iz žepa rjava usnjata denarnica, v kateri je imela 525 Din gotovine in vozni listek do Škofje Loke. — Frančiški Tonijevi je bila ukradena na Vodnikovem trgu denarnica z vsebino 175 dinarjev.

Ij Nevarna tatvina na Vodnikovem trgu. V zadnjem času se je ponujala neka hrvaška šivilja pri raznih strankah po mestu za domačo šiviljo. Če je dobila kako delo ali ne, še niso ugotovili, bržkone pa ji ni bilo dosti do dela, ker se je v zadnjem času vsako dopoldne sprehajala po Vodnikovem trgu, spraševala za razno blago, kupila pa ni ničesar. Tržni organi so postali pozorni na to žensko in so jo na tihem nadzorovali. In res so imeli uspeh. Zasačili so jo, ko je ukradla na trgu Mariji Miheličevi iz Hrastja 800 Din gotovine. Zena jo je namreč takoj spoznala kot tatvino, ker se je neznanca večkrat smukala okrog nje in je postala tudi posebno pozorna po svojem velikem zelenem pletu. Ugotovili so končno, da je ta nevarna žeparica komaj 24 letna vdovica Frančiška Sikačeva, doma iz Stupnika pri Samoboru. Mož ji je baje umrl v Ameriki in se je klatila že več mesecev po mestu ter se preživljala s samimi tatvinami.

Ij Najden utopljenec v Grubarjevem kanalu. Dne 7. aprila je padel, kot smo že svoječasno poročali, 29 letni hlapec pri posestniku Antonu Hrenu na Verdu pri Vrhniški Mihael Debernardi, doma iz Pirana v Istri — pri napajanju konj v Ljubljano.

Truplo ponesrečenca so dolgo iskali zaman in so bili že uverjeni, da ga je odnesla narasla voda daleč naprej. Predvčerajšnjem pa so opazili delavci, ki barvajo zatvornico v Grubarjevem kanalu, v vodi truplo. Po napornem delu so ga potegnili na breg. Policijski zdravnik dr. Avramovič je ugotovil, da je ležalo truplo že delj časa v vodi, ker je bilo že zelo razjedeno. Pozneje so ugotovili domačini, da je utopljenec hlapec Debernardi. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Ij Nevaren tat prijel. Policiji se je posrečilo, da je prijela nevarnega tatu, ki se je pečal z raznimi tatvinami in je poskusil v zadnjem času tudi s kolesi. Zalotili so namreč 57 let starega postopača Jerneja Škodlarja, doma iz Zapog pri Smledniku, ki je prodajal po mestu s svojim tovarišem Ovsenarjem še dobro ohranjeno kolo. Ker je bilo jasno, da Škodlar nima in ne more imeti svojega kolesa, so moža prijeli in ga odpeljali na policijo. Pri preiskavi je mož trdil, da je — kolo našel. Končno pa se je ugotovilo sledeče: V nedeljo zvečer se je peljal sodar Janez Strniša iz Zgornjih Pirnič pri Medvodah iz Šmartnega domov. Vseled slabe poti in utrujenosti je mož padel v jarek, kjer je obležal nezavesten in se je prebudil šele drugi dan na travniku ob cesti. Ko se je prebudil, ni imel kolesa, manjkala pa mu je tudi listnica, v kateri je imel še okroglo 100 Din gotovine. Strniša je spoznal kolo za svoje, kar znači, da ga je v spanju obiskal Škodlar, ki mu je vzel listnico in odpeljal kolo v Ljubljano, kjer je mislil, da ga bo najbrž prodal. Šodlar je nevaren tat in je bil že 21-krat kaznovan radi raznih tatvin in sleparij.

Ij Iskali so mačke, odnesli pa so — gosi! K posestnici Mariji Rožbežnikovi na Viču so prišli trije dečki v starosti od 10 do 12 let. Žena jih ni poznala. Dečki, ki so imeli s seboj zaklje, so prosili ženo, če ima kaj mačk. Rekli so, da so jih poslali starši po mlade in stare mačke, češ da so se v njihovi sosesčini silno razpasle miši in podgane. Žena je fantiče smeje odslovila, češ da ona nima mačk, in dečki so odšli. Kmalu po njihovem odhodu pa je žena ugotovila, da so ji mladi nabiralci mačk odnesli vseh 10 po tri tedne starih gosk v vrednosti okrog 300 Din.

Ij Zaklan prešiček. V hlevu Češnovarjeve gostilne na Dolenjski cesti so našli v nekem zaboji skrbno zavito zavoj. Ko so ga odvili, so našli žakelj in v njem zaklanega prešička, ki je bil skrbno očejen in popolnoma pripravljen za v peč. — Komu je bil prešiček ukraden in kdo ga je tako skrbno očežil in skrival v hlev, še niso ugotovili.

Ij Policijske vesti. Od petka na soboto so aretirali pet oseb. Ovađb je bilo vloženih 15, in sicer radi prestopka cestno policijskega reda 11 in po ena radi tatvine, prestopka obrtnega reda in najdba zaklanega prešička. Dalje je bila vložena tudi ovađba radi osumljenja tajnih komunističnih sestankov.

Specielno za gospode DUHOVNIKE nudi najceneje

dežne in Hubertus-plašče
fer FELERINE samo iz prvovrstnega in nepremoljivega blaga kolekcijska in modna TRGOVINA
Fran Lukič, Pred škofijo 19.

Prosveta.

p Posetnikom velikega koncerta Zveze slov. pevskih zborov dne 3. maja t. l. ob treh popoldne in onim delegatom pevskih zborov izven Ljubljane, ki ne sodelujejo kot pevi na koncertu, priporočamo, da si po dopisnici rezervirajo vstopnice v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Cene sedežev 25, 20, 15, 12, 10, 8 in 6 Din, stojšča 4 Din. Sodelujoči dobe posebne izkaznice. Vrstni red nastopov in navodila za skupščinski dan razpošlje odbor ZSPZ sodelujočim društvom jutri.

pr Slovenski biografski leksikon. Prejeli smo oceno, ki jo objavimo radi pomanjkanja prostora v prihodnji številki.

pr Bogoslovni vestnik v Ljubljani. Izšel je pravkar II. zvezek tega slovenskega bogoslovnega ozbornika z bogato in času primerno vsebino. Razprave: Grivec: Boljševiška brezbožnost, Rožman: Svobodno privoljenje v zakon, Fabijan: Marija — srednica vseh milosti. Prispevki za dušno pastirstvo: Popolnost in duhovno vodstvo po sv. Frančišku Saleškem (C. Poločnik), luksuz in moda (J. Ujčić), župnikova in spovednikova oblast za spregled zakonskega zadržka v smrtni nevarnosti in slučaju izjemne nujnosti (Rožman), »ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila (A. Snol), razni blagoslovi v svetem letu (F. U.). V predelku »Slovstvo« so ocene različnih bogoslovnih del, domačih in tujih. Pod »Beležkamic« je napisano: Škofijska udruženja v Franciji, dostavek k razpravi o oglejskem obredniku v ljubljanski škofiji, preganjanje krščanstva v Rusiji, shod za proučevanje vzhodnega bogoslovja. — Bogoslovni vestnik izdaja Bogoslovna akademija, izhaja štirikrat na leto in stane 50 Din.

pr Slovenski Pravniki št. 3—4. Aprilska številka našega pravnškega glasila prinaša na uvodnem mestu razpravo univ. prof. dr. Lapsajmeta: »Mednarodni stečaji in mednarodne zaduščine«. Spričo bližnje haške zasebno-

pravne konference je razprava baš v tem času aktualna. Nič manj aktualen in zanimiv ni članek dr. Goršiča: »Ali je stanovanjsko sodišče upravno oblastvo?« Pok. dr. Senekovič razprava o »Pokojninskem zavarovanju nameščencev« se nadaljuje. Poleg številnih književnih poročil in civilnih odločb ima ta snopč tudi novo prilogo »Notarski vestnik«. In programnih besedi izvemo, da je prilogo izdala notarska zbornica in da se bo bavil »Vestnik« s stvarmi, ki se tičejo notarjev in notarskega poslovanja. Prva številka »Vestnika« prinaša par člankov, ki se pečajo z našim taksnim zakonom in je radi tega prav zanimiva.

pr Vinarstvo. Po prvem delu knjige »Vinarstvo in kletarstvo« Frana Zweiflerja priredil direktor Andrej Zmave, ravnatelj drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru. 8° VIII in 208 strani. 128 podob. Natisnila in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru 1925. Cena v platno vezani knjigi brez poštnine 66 Din, s poštnino 68 Din. V naši precej oskudni knjižniški književnosti malone nobena stroka ni tako slabo zastopana kot vinarstvo. Ta nedostatek odpravlja ravnatelj A. Zmave, ki je prevedel Zweiflerjevo »knjigo o vinarstvu in jo iz lastne izkušnje izpopolnil; podob je v knjigi za dobro polovico več kot v izvorniku. Ker je ta knjiga prva slovenska knjiga celokupnega vinarstva, se je pisec smatral upravičenega, uvesti nekaj izrazov za pojme, ki jim ni mogel iztekniti slovenskega imena ali katerih staro ime se mu ni zdelo primerno. V knjigi so temeljito obravnavane tale glavna poglavja: O kulturi vinske trte. Opis podzemnih in nadzemnih delov trsa (organografija). Opis najobčajnejših ameriških podlag in evropskih vrst vinske trte (ampelografija). Način razmnožitve vinske trte. Kako si uredimo in zasadimo vinograd. O vzgojnih načinih. Vsakoletna kulturna opravila v vinogradu. Skode in bolezni, ki jih povzročata nepovoljno vreme in neprimerna zemlja. Trsu škodljive živali in rastline. Kako gojimo grozdje ob hišnih stenah in zidovih. Pred trgatvijo. Davčne olajšave. Rentabilnost vinogradov. Iz vinarske geografije in statistike. Strokovno vrednost knjige počuje končno »Stvarno kazaloc«, ki je posebno vestno sestavljeno. Izrednih zaslug za delce si je steklo tudi založništvo, ki se ni ustrašilo velikih stroškov in je knjigo bogato opremilo. Tako zadošča knjiga vsestranskim potrebam in zahtevam, ki jo moremo vsem zanimancem le najtopleje priporočati.

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA:
Začetek ob 8 zvečer.
Nedelja, 26. aprila: ROKA ROKO UMIVA. Izv.
Ponedeljek, 27. aprila: LIZISTRATA. Red R.
Torek, 28. aprila: ZAPRTO.
Sreda, 29. aprila: ROKA ROKO UMIVA.
Red A.
Četrtek, 30. aprila: DELAVSKA PREDSTAVA pri znižanih cenah.
Petek, 1. maja: ZAPRTO.
Sobota 2. maja: LIZISTRATA. Red D.

OPERA:
Začetek ob pol 8 zvečer.
Nedelja, 26. aprila: AIDA. Gostovanje gdčne Zaludove in Zdenka Knittla iz Bratislave. Izven.
Ponedeljek, 27. aprila: ZAPRTO.
Torek, dne 28. aprila: AIDA. Gostovanje gdč. Zaludove in Zdenka Knittla. Red E.
Sreda, 29. aprila: ZAPRTO.
Četrtek, 30. aprila: DON PASKVALE. Red B.
Petek, 1. maja: PRODANA NEVESTA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Nedelja v Narodnem gledališču. Danes se poje v operi Verdijeve opera »Aida«. V tej operi nastopita kot gosta primadona bratislavske opere gdč. Zaludova kot Aida in Knittl kot Radames. Ostale vloge so sledeče zasedene: Amneris ga Thierry, svečenica ga Ribičeva, Amonasro ga Cvejič, Ramfis ga Zethey, Kralj g. Zupan, sel g. Mohorič. Opero dirigira kapelnik Neffat, režija je ravnatelj Rukavine. Predstava je izven. V drami pa je repriza Benaventejeve komedije: Roka roke umiva, obe obraz.

Narodno gledališče v Mariboru.

Nedelja, 26. aprila: »VDOVA ROŠLINKA« — (kuponi).
Ponedeljek, 27. aprila. — Zaprto.
Torek, 28. aprila: »TRI SESTRE« — ab. D (kuponi).

Zlatorog-milo
Ima visoko čistino moč, je jako izdatno in zažajeno nesškodljivo, zato zahteva vedno Zlatorog-milo!

Cerkveni vestnik.

c Rimskim romarjem se enkrat naznanjamo sledeče: A) Tisti romarji, ki ne mislijo nazaj iz Rima potovati skupno z drugimi romarji, ampak se v Rimu ločijo in gredo svojo pot domov, morajo imeti: 1. Za jugoslovansko policijo pravilni potni list, ki ga dobijo pri srezkem poglavarstvu, v Mariboru pa pri policijskem komisariatu. Italijanskega vizuma za ta potni list ne rabijo. 2. Za italijanske oblasti rabijo romarsko legitimacijo, katero jim izda pripravljalni odbor. Za to legitimacijo morajo dotični romarji poslati svojo fotografijo, vsaj do konca aprila. 3. Ti romarji imajo na italijanskih železnicah samo 30 odstot. popusta in bo treba k vsoti, ki so jo poslali, za železnico še doplačati 20 odstot. t. j. za II. razred 208 Din, za III. razred pa 150 Din. 4. Vsi ti romarji, ki iz Rima nazaj potujejo ločeno, se lahko tudi od Postojne do Rima pešjejo z vsakim vlakom, ki ima vozove tistega razreda, za katerega so plačali vožnjo in jim torej tudi v Rim ni treba potovati z drugimi romarji. 5. Vsi romarji, ki potujejo iz Rima ločeno od drugih, naj vsaj do 5. maja naznanijo, po kateri progi hočejo potovati nazaj. B. Vsem romarjem naznanjamo, da so se dne 15. aprila italijanske železnice podražile za 25 odstot. t. j. za eno četrtino, kar znaša pri tretjem razredu okroglo 80 Din, pri drugem razredu pa okroglo 135 Din več kakor poprej. To povišanje je za odbor dokaj sitno. Odbor bo skušal skrbno gospodariti in upa, da bo kljub podražanju železnic vendarle mogel shajati s vsoto, ki so jo romarji že vplačali in brez romarjem ne bo treba doplačevati.

c Pastoralna konferenca za Ljubljano bo v sredo, 29. t. m., v semenišču. Začetek ob 16.

c Dekanija Semič ne bo imela pomladne pastoralne konference dne 4. maja na Suhoru, kakor je bilo prvotno določeno, radi raznih ovir in neprilic, pač pa se preloži na poznejši čas. Dan in kraj se bo pravčasno naznanil.

c Družba sv. Petra Klaverja obhaja danes ob 5. uri popoldne v uršulinski cerkvi praznik svoje zavetnice Marije dobrega sveta. Po pridigi in blagoslovu se vrši darovanje za afriške misijone.

OBLEKE

kakor tudi vse druga oblečila za moške, ženske in dečke, polovico cene kot povsod dobite edine v nadrobni prodajalni konfekcijske tovarne Fran Derenda & Cie., Ljubljana, Erjavčeva cesta 2, nasproti dramskega gledališča. — Ročna trpežna izdelava! — Oglejte si sortirano zalogo!

Učiteljski vestnik.

Zakon o narodnih šolah. Učiteljsstvo prikaže, da bo že letos sprejel nov šolski zakon. Izvršni odbor UJU je že predložil ministru svoje pripombe k temu zakonskemu načrtu. A kar je najglavnejše, to je izvršni odbor pozabil, namerič zahteva, da bo učitelj neodvisen od samovolje ministra. Kam vodi samovolja ministra, nam dan na dan kažejo nasilja, to je premeščanja učiteljskega, ki se vrše po vsej državi. Tudi smo pričeli tako daleč, da si moramo iskati zaščite pred onimi, ki bi nas morali ščititi. Kje je tu pravica, da bodi tožnik in sodnik v eni in isti osebi? Zahtevamo moderna disciplinarna sodišča, neodvisna od ministra in režima.

Potovanje v Rim. Kdor hoče letos v Rim, mora vročiti prošnjo na ministristvo prosvete. Tako je odgovorilo ministristvo tozadevnim intervencijam v Dalmaciji.

Dopusti na državne stroške. Znano je, da ima g. Dostal, tajnik UJU dopust na državne stroške. Sedaj smo brali, da je dobil enak dopust tudi gospod urednik »Učil. Tovarišac«. Brez komentarja!

Razlogi za premeščitev. Rektor neke berlinske svetle šole je vložil prošnjo za premeščitev ter jo podprl na naslednje: Starši so mi očitali na svojem zborovanju: 1. da še nisem izstopil iz cerkve; 2. da pri pouku še vedno operiram s pojmi o Bogu; 3. da še vedno odlikujem politično pripadnost; 4. da prepovedujem na šol. izletih in sicer znak v političnih bojnih barvah; 5. da prepovedujem v šoli in na izletih politične boje pesmi; 6. da ne dovoljujem, da bi me otroci nagovarjali za sodruga; 7. da v konferencah in sploh zagovarjam tve, da politika ne sodi v šolo; 8. da je iz navedenih razlogov razvidno, da sem največji reakcionar. Nekatero teh zahtev se zelo krijejo z nazori naših sedanjih režimovcev, zato smo jih navedli.

Dijaški vestnik.

Jugosl. kat. akad. društvo »Zarja« v Ljubljani priredi v torek, dne 28. t. m. ob 8. zvečer diskusijski večer. Predava g. dr. Tominec, »Katolicizem in nacionalizem«. Vdeležba za vse člane obvezna. Člani bratskih društev in gg. starešine iskreno vabljeni. — Odbor.

d Na sedanjem rednem občnem zboru Akademskoga kluba gradbenikov je bil izvoljen naslednji odbor: častni predsednik: g. ing. Foerster Jaroslav; poslevodeči podpredsednik: Umek Anton, cand. ing.; tajnik I.: Janković Nikola, stud. ing.; tajnik II.: Lončar Igor, stud. ing.; blagajnik: Šumer Žilko, stud. ing.; gospodar in knjižničar: Viher Lavoslav, cand. ing.; odbornik b. m.: Pardubsky Henrik, stud. ing.; revizorja: Pogačnik Ciril, cand. ing. c. ing. Bawe Ladislav.

Naznanila.

V stolni prosveti predava jutri ob 8 v Križankah dalje g. ravnatelj dr. Mantuani o čarovništvu.

Frančiškanska prosveta. V sredo 29. apr. t. l. ob 8. zv. ima odbor sejo. Navzočnost odbornikov nujna.

Občni zbor Društva tobačnih upokojeencev in upokojenk se vrši v sredo, dne 28. t. m. ob 3. popoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica v Ljubljani. Vabijo se vsi člani in članice na polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

Krekova mladina Zafog-Kašelj priredi danes 26. aprila točno ob 4 popoldne v Dev. M. Polju splošno priljubljeno igr. »Miklova Zala«. Vstopnice se dobe eno uro pred predstavo v društvenem domu. Cene običajne.

Krekova mladina vabi vse članstvo k rednemu sestanku, ki se vrši v ponedeljek 27. aprila točno ob 8 zvečer v društvenih prostorih. Referat ima tov. Gajšek o praktičnem delu v organizaciji Udeležba obvezna. Preda.

Redni občni zbor uradniških vdov in sirt se vrši 4. maja ob 15. v Florijanski ulici 15 z običajnim dnevnim redom. Prosi se za polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

Služkinje! Danes popoldne ob 3. bodo v alojzijeviski kapeli litanije in nato v alojzijeviski dvorani občni zbor »Služkinjskega doma«, to je stavne zadruge, ki vam pripravila Vašo hišo. Pridite vse članice in pripeljite se-

boj tudi druge služkinje, ki še niso voljane, saj gre tu za blagor vseh služkinj! — Odbor »Služkinjskega doma«.

St. Vid nad Ljubljano. Danes 26. aprila ob pol 5. priredi šentviški dramski odelek dramo Naša kri, ki se bo prenovljena prvič uprizorila na našem odru. Med odmori igra tamburaški zbor. Vstopnice se prodajajo v trafikii pri Kautman in eno uro pred predstavo pri blagajni.

»Bajtare stavbena in kreditna zadruga uslužbencev drž. žel. v Ljubljani z. o. z. ima svoj prvi redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo 10. maja 1926 ob 8. uri popoldne v dvorani gostilne »Pri Valjevcu Sp. Šiška, Frankopanska ulica št. 5. Zadruga knjižnice služijo kot legitimacije.

Samo pod znamko

in samo v 1/2 kg zavojih dobiš zanesljivo izvrstne TESTENINE.

Po svetu.

Patriarh Tihon.

Za rajni patriarhom Tihonom žaluje vsa Rusija. Kot prvi nadpastir po 200-letnem robitvu ruske cerkve je imel nad vse težko stališče. Boljševiki so spretno izrabili demokratične težnje gotovega dela duhovščine, ki je iskala pri socialistični vladi politično oprostitev cerkve. Na drugi strani so zahtevali nacionalistični krogi od patriarha »narodno politično«, ki mu bi golovo prinesla le mučeniško smrt in torej novo zmešnjavo. Tihon je izbral srednjo pot. Proglasil je anatemo nad boljševiki. Izjavil je, da se cerkev sicer ne meša v zunanje zadeve, vendar pa smatra sovjetsko vlado kot brezbožno, kot od Boga poslano kazen. V znanem vprašanju zaplembe cerkvenih dragocenosti je branil patriarh zgodovinsko posest cerkve in prišel končno v ječo. Bil je zaprt več nego pol leta, dasi je že prej odločno odklonil vse monarhistične izjave karlovskega zborovanja begunske duhovščine. Končno so ga boljševiki l. 1923. izpustili pod pritiskom evropskega javnega mnjenja iz ječe. Moral je podpisati predloženo izjavo o »priznanju sovjetske vlade«. Patriarh je moral storiti to žrtve iz ljubezni do cerkve. Boljševiki pa niso dosegli ničesar. Nad vse prijazen in ljubezljiv, je znal patriarh obvarovati rusko cerkev proti boljševiškim spletkam od znotraj in političnim težnjam novih držav od zunaj. Ljudstvo je Tihona oboževalo. Ljudstvu na ljubo je moral tudi preklicati reformo koledarja, ki je zmešala po boljševiških presrašeno množico. Patriarh je znal obvarovati cerkveno edinstvo v najtežjih letih. To je njegova velika zaslug.

Nenadna patriarhova smrt je naredila velik utis nele med begunci, temveč tudi pri duhovnih oblasteh celega sveta. Pisarna metropolita Jevlogija v Parizu (upravitelja ruske cerkve v inozemstvu) je dobila številna vprašanja glede točnosti poročil o smrti od monakovskega nadškofa kardinala Faulhaberja (po naročilu sv. očeta), od varšavskega nadškofa, krakovskega kardinala, kardinala Merciera, pariškega nadškofa kardinala Dubois in tudi papeževoga tajnika kardinala Gasparija iz Rima. Oglasili so se tudi pravoslavni alexandrijski, antiohijski, jeruzalemski patriarhi, ameriški metropolit Platon, iz Anglije pa nadškof kenterburijski.

Ruske vernike zanima pred vsem vprašanje o nasledniku Tihona, ker sovjetski listi namigujejo, da hoče vlada nove volitve prepričati in sploh odpraviti ruski patriarhat. Te neutemeljene vesti povzročajo posebno razburjenje v zvezi z usodo onih treh »varuhov patriarhovega prestola«, izmed katerih bi moral eden začasno nadomestiti Tihona na temelju starega bizanlskega zakona o volitvah cesarja in patriarha.

Izmed treh l. 1917. izvoljenih varuhov prestola je prvi, nadškof Agafangel, umrl, drugi, škof Kiril Tverski je v pregnanstvu, tretji, metropolit Antonij, pa je begunec v Sremskih Karlovcih. Misli se je, da bo začasno nadomestil patriarha krutiški metropolit Peter kot nadpastir moskovske dijeceze. To je tudi zgodovinska tradicija, a »Rostac« je že javila, da ne prevzame metropolit Peter varstva prestola »vsled gotovih vzrokov«. Preostane torej še sklicanje takozvanega »malega sabora«, kjer so zastopane škofije le po svojih škofih.

Boljševikom udana »Živocerkvenač« skupina je preslaba, da bo preprečila volivni sabor, ki ga mora sklicati varuh prestola. Boljševiki vabijo v Moskvo iz Carigrada pregnanoga patriarha Konstantina, toda ruska duhovščina se bi na vsak način uprla temu početju sovjetske vlade. Nastal bi kvečjemu le spor med rusko in carigradsko cerkvijo. 28. kanon halke-donskega koncila, o katerem pišejo »Izvestja«, prepušča carigradskemu patriarhu le častno, nikakor pa ne pravnega prvenstva.

Patriarh Tihon je bil pokopan 12. t. m. v moskovskem donskem samostanu, svojem stalnem bivališču, oblečen v plašč, ki mu ga je poklonila lani (ob njegovih 35. letnici službovanja) skupina angleških prijateljev. Pri pogrebu je bilo do 90.000 ljudi. Izmed številnih vencev je bil posebno lep srebrni venec kenterburijskega nadškofa. »Izvestja« pišejo o izredni svečanosti obreda, ki ga je opravilo 5 metropolitov, 63 škofov in do 1000 svečenikov. Peli so najboljši moskovski pevci. Krasno vreme je bilo ugodno pogrebu, ki se je pričel ob 10. zjutraj in končal ob 7. zvečer.

sv Problem Koči. V Pragi nastopa v zadnji dobi kot »čudotvorni zdravnik« lekarnar Koči, h kateremu dero bolniki od vseh strani. Mož izjavlja, da zdravi s pomočjo nadnaravnih, božje sile in ne predpisuje ljudem zdravil. Trdijo, da je čudežno ozdravil najbolj težke bolezni, kakor raka itd. Med zdravniki je nastal proti Kočiju velik vihar; razkrinkavajo ga kot sleparja, a v novi načrt zdravniškega zakona so spravili oster člen proti maščutvu, ki je očitno naperjen proti Kočiju. Člen določa, da ne sme noben nezdravnik nobenega bolnika ali hiralca niti preiskati niti mu kakorkoli drugače nuditi zdravniško pomoč; prestopki se bodo kaznovali z zapornom do treh mesecev. Proti uzakonjenju tega člena se je sedaj oglašil zdravnik prof. Jaray v »Prager Tagblattu«. Prof. Jaray zagovarja nauk avtosugestije, temeljem katerega pač »zdravi« tudi Koči. Splošno znano je, da spe v človeški naravi čudotvorne sile, ki jih je treba le obuditi, da začno delovati. Sposobnost, da te sile v drugih obudi, ima pa več ali manj vsak človek in ne samo zdravnik. In kdo bi smel komu braniti, da te svoje sposobnosti ne uporablja v korist bližnjemu? Strašna je misel, da bi mogli zdravniki iz strahu za svoj kruh to hoteli. Zdravniki naj bi raje skušali, da si to sposobnost sami prisvoje in jo v blagor bolnikov uporabljajo. »Naj nihče ne misli — nadaljuje prof. Jaray — da bi se dal danes vsak »čudež« s prečivilo kretno »prosvitljenca« zavrniti v kraljestvo praznovolja. Posmeh »svobodomiselnca«, ki je na juriš »osvajal trdnjavo za trdnjavo v naravi« in domalega »obvladal« vse naravne sile — nad onimi, ki spoštljivo zro na čuda narave, se je zledenil na njih obrazu. In med ljudmi, ki imajo nekaj duha, je danes treba nekaj poguma, da se kdo prizna za »svobodomiselnca«. — Končno pravi prof. Jaray, da gori omenjeni člen proti maščutvu v sedanjih trdosti nikakor ne sme postati zakon, ker bi kruto udaril trpeče človeštvo; ako pa se ipak uzakoni, bo ponos vsakega človekoljuba, da ta zakon krši. — Kočijev problem postaja potemtakem sporno jabolko med zdravniki samimi.

sv Generalni komisar dr. Zimmerman in predpisi na železnicah. Avstrijski listi obširno poročajo o sledečem dogodku. Vsenemški poslanec Graier se je peljal te dni z D-vlakom, ki je dospel z juga v Bruck, na Dunaj. Sedel je v vozu I. razreda, ki so ga bili na njegovo zahtevo osnažili. V voz je vstopil še drug potnik, ki je takoj, ko je sedel, položil noge na nasprotni, z baržunom prevlečeni sedež. To je poslanca Graierja vznevoljilo in opomnil je nasproti tretjemu potniku, ki se je nahajal v vozu, kako brezobzirni so nekateri potniki, ki z onesnaževanjem opreme v železniških vozovih povzročajo državi ogromno škodo. Šele pred kratkim je morala država naročiti 28 km baržuna za obnovo sedežev v železniških vozovih. Ta indirektni opomin posl. Graierja ni imel nobenega uspeha. Ko je nato prišel v voz sprevodnik, ga je poslanec Graier opozoril, naj zahteva od potnika, ki drži noge na sedežu odškodnino za čiščenje. Sprevednik je to na uluden način

tudi storil in zahteval pristojbino v znesku 1 S. Potnik je zahtevo rezko odbil in pripomnil, da je generalni komisar dr. Zimmermann in da bo sprevodnik že še šlal od njem. Nato se je predstavil tudi poslanec Graier in izjavil, da je obžalovanja vredno, ako generalni komisar ne spoštuje veljavnih predpisov in javnim uslužbencem zaradi izpolnjevanja njih dolžnosti še grozi. Nato je dr. Zimmermann razburjen vstal, plačal pristojbino za čiščenje in takoj odšel iz oddelka.

sv Bolniško zavarovanje za državne namenske na Češkoslovaškem. Po novem zakonskem načrtu češkoslovaške vlade se raztegne bolniško zavarovanje tudi na vse javne nameščence, posebno na učiteljsvo in uradništvo avtonomnih uprav.

sv Medverski zakon na Češkoslovaškem. Češkoslovaški senat je le dni odobril interkonfesionalni zakon. Odobril je tudi resolucijo ustavnopravnega odseka, glasom katere ostane oba prazniška dneva o božiču, veliki noči in blinkoštih. Namesto tega naj se drugi prazniki prenese na nedeljo ali pa opuste.

sv Zrtev zaslepljenosti. Herman Šalov je ustanovil versko sekto v Kaliforniji. Pokusiti je dal na lastnem telesu to, kar je pridigal svojim poslušavcem. V hiši svake se je dal popolnoma sleči in privezati k mizi. Nato je prišla neka ženska, ki je nastopala kot svečenica s kleščami žareče železo in je napravila z njim znamenje križa čez roki in noge zvezanega preroka. Mučenik ni dal nobenega znaka bolečine od sebe, a je umrl na dobljenih opeklinah.

sv Strokovna šola za vlomilce. Pariški policija je prišla nekega Mousseta, ki je imel v ulici Montmartre posebno šolo za vlomilce, za mladeniče in deklice. Ponk je bil sistematičen; teoriji so sledile praktične vaje. Šola je imela vse polno izborne ureje-nega orodja. Tekom šestih mesecev se je izvršilo v okolici šole okoli štirideset vlovov. V noči na 25. marec so učenci kar trikrat srečno vlomili. Iz poslopja tik zraven šole so prinesli 3000 frankov domov, v sedmih ulici so neki branjevki ukradli za 10 tisoč frankov blaga, v sosednji hiši so pa vlomili v izložbo popraviljalca fonogrov in so ukradli aparatov v vrednosti 20.000 frankov. Nato jim je izročil »očče Mousset«, kakor so ga imenovali, »zrelotno spričevalo«. Policija je začela slednjič sumiti in je drugega za drugim aretirala šest solventov, ki so nastopali že samostojno. Pri zasliševanju so pozabili na hvaležnost napram učitelju in so ga brez usmiljenja izdali.

sv Novo remunsko vojno pristanišče bodo zgradili v Techirgiolu, južno od Konstance. Konstance nočejo urediti kot vojno pristanišče, ker ne nudi nikakih naravnih opor za utrje-nje. Akerman ob izlivu Dnjestra so zavrgli, ker jim leži preblizu meje proti SSSR, pristanišča ob izlivu Donave so pa vsa preplivna.

sv Češko šolstvo na Dunaju. Na kongresu češkoslovaških socialnih demokratov v Avstriji je tajnik v svojem poročilu navedel, da je tačas na Dunaju 44 javnih in zasebnih čeških učnih zavodov z 218 razredi. Izven Dunaja je 15 čeških in 2 drugi slovanski jezikovni šoli. V vseh teh učnih zavodih je bilo začetkom tekočega leta vpisanih 6372 učencev. Češkemu šolstvu na Dunaju se obeta v bodočnosti ugoden razvoj. — Posl. Mahut je v svojem govoru izjavil, da prevladuje v češkoslovaški narodni manjšini v Avstriji delavski živelj; češki socialisti pojdejo v politiki z nemško socialistično stranko.

sv Samoumor Japonke v Badnu. 36-letna japonska virtuozinja na glasovirju Ku-No je že dve leti živela v Evropi, od tega eno leto v Berlinu, zadnjega pol leta pa v Badnu pri Dunaju. Včeraj si je z vrvice zvezala skupaj nogo in se nato vrgla skozi okno iz tretjega nadstropja. Obležala je na cesti z zlomljenimi udi mrtva. Doumevajo, da se ji je bil hipno omrečil um.

sv Arhimed in Kartagina. V Wiesbadnu na Nemškem so našli mozaik, ki nam predstavlja znani dogodek, kako je ubil rimski vojak pri padcu Sirakuz fizika Arhimeda. Delo je prav gotovo rimskega izvora: Arhimed kleči, kompas ima v roki in navadno risarsko orodje, vojak pa pridirja nad njega z mečem v roki. Francosko-ameriška arheološka ekspedicijska je pa kopala v Kartagini na razvalinah svetišča »punske Venere« Tanit. Dobili so na stotine vrčev in ostanke otroških kosti; to so najbrž kosti onih otrok, ki so jih žrtvovali Kartazani Taniti. Tudi v okolici svetišča so dobili take znake; tako tudi listine s seznamom žrtve, ki so bile v določenem času namenjene boginji.

sv Izkopanine v Tripolitani. V Sabrati so izkopali star Jupiterov tempelj in pa baržiliko iz 5. stol. Rakve imajo zelo zanimive napise. Na kraju stare Leptis Magna izkopujejo kopalnice.

sv Lepa bodočnost ameriških farmarjev. Predsednik ameriške farmerske federacije O. E. Bradford je pred kratkim v javnem govoru izjavil, da čaka ameriškega farmarja letos posebno ugodno leto. Vsi znaki kažejo, da se bodo farmarjem to leto zvišali dohodki za najmanj 500 milijonov dolarjev. Sveda se bo položaj v posameznih državah razlikoval, a na splošno se bližajo ameriškemu farmarju normalni časi. Pri tem gre največja zaslug kooperativnim organizacijam, ki bodo rešile mnogo težkih farmarskih vprašanj.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

25. aprila 1925.

Les. Akoravno ne moremo reči, da bi bil izvoz v zadnjem času živahen, je položaj vendar boljši nego je bil pred mesec dni, ker se je dinar v zadnjem času vendar ustalil, kar daje več možnosti pravilni kalkulaciji. Zabeležiti pa je treba, da se je v produkcijskih deželah vsled rezerviranosti uvoznikov v Angliji, Franciji, Španiji in Italiji pojavila tendenca cene spraviti na nivo, ki bi omogočil živahnejši nakup še vedno zadostnih zalog. Konkurenčni boj med produkcijskimi deželami se je razmahnil do take višine, kakor to dosedaj še nismo imeli zabeležiti. Cene znižuje Rusija, Švedska in tudi Romunija, ki je v zadnjih časih imela še največ sreče na francoskem trgu, kjer jo hočejo pa sedaj izpodriniti posebno švedski izvozniki. Rusija, kateri se ni posrečila namera vsidrati se na francoskem trgu, se je oprijela sedaj misli, izvesti čim uspešnejšo prodajno organizacijo v Italiji in severnoafriških pokrajinah. Da si pridobi čimprej italijanski trg, namerava v kratkem času odposlati večje transporte s stavbenim lesom slabše kvalitete, katerega se odproda v Italiji vsaka količina.

Nemčija, ki je dosedaj jako živahno nakupovala, je v zadnjem času nakupe zelo restringirala in so se marsikateri nade avstrijskih izvoznikov, ki so imeli na nemškem trgu najboljše šance, izjalovile. Zato se opaža, da se hočejo zopet bolj približati italijanskemu trgu in smo čitali pritožbe, da je Italija zvišala prevozne tarife, katero zvišanje velja tudi za italijansko-avstrijski zvezni tarif, ki torej po avstrijski verziji zadene zgolj Avstrijo, ker se mu Jugoslavija izogne lahko tudi na ta način, da izvažajo po večini preko Sušaka.

Da temu ni tako, dokaže dejstvo, da je slijezkoprej čela Slovenija z le malimi izjemami navezana še vedno na izvoz preko Postojne in Podbrda in tako z zvišanjem prevoznine na italijanskih železnicah ravnotako prizadeta, ker bodo seveda, kakor vedno Italijani skušali kompenzirati se z nižjimi cenami pri jugoslovanskem izvozniku, kar bodo tem lažje dosegli, ker jim je naša popustljivost že preveč znana, poleg tega pa se imamo še boriti z konkurenco vseh sosednih produkcijskih dežel, ki so se že veselile, da nas kolikor bolj izpodrinejo na naših dosedanjih tržiščih.

Ravno uvodoma omenjeni konkurenčni boj med produkcijskimi deželami je tudi vzrok, da se je začel tudi italijanski trg držati bolj rezervirano, nego je bil to običaj v spomladanski sezoni zadnjih let.

Iz vsega tega je razvidno, da je položaj naše izvozne trgovine zelo težaven in je le žalostno, da ostajajo klci po odpomoči, le klci obupajočega v puščavi. Med tem ko skuša Avstrija kolikor mogoče ublažiti krizo v lesni industriji in odpomoči izvozni trgovini s tem, da v kratkem ukine razne dajatve, ki so doslej obremenjevale izvoznike in ji hoče v tem pogledu slediti Poljska in Švedska, se je pri nas tozadevno le vrlo malo storilo, in če od tistega malega Slovenija nima nobenega haska. Ako se v najkrajšem času ne bo temeljiteje gledalo odpomoči naši lesni industriji, ki je eden najvažnejših činiteljev našega gospodarstva, potem moramo polagoma podleteti silni konkurenci naših sosedov.

Največ se izvažajo v zadnjem času tesnega lesa v Italijo in se plačuje za monte blago od 8-8 naprej Lit 140 do 150 in za sortirano blago, posebno slabših dimenzij od 8-8—13-16 Lit 160 do 170 pro 1 m³ fco vagon Postojna. Razen tega, kakor že zadnjič omenjeno, je še vedno dosti zanimanja za hrastov rezan les in parjeno bukovino. Za parjene plohe se plačuje Din 1000 do 1200 za 1 m³ fco meja, seveda za blago prvovrstne kakovosti.

Žito in moka. Čvrsta tendenca moki se je prenesla tudi k cenam koruze, ki izkazuje zlasti na svetovnih tržiščih znaten porast. V splošnem pa je znak vseh tržišč: negotovost in velike variacije. Reakcija na baisse, ki je zavladala v začetku meseca na svetovnih tržiščih, je nastopila. Stanje posevkov v severnoameriških Zedinjenih državah je po uradni cenitvi slabo. Nova žetev bi po tej cenitvi dala samo 474 milijonov bušlov napram 590 milijonom lani in cenitvi v aprilu lani na 549 milijonov bušlov. Tudi v Indiji ne bo preveč pšenice za izvoz. Vidljive zaloge ne izkazujejo velikih izprememb. Vodja ameriških baussistov Gutten izjavlja, da mora nujno priti do novega zvišanja.

Sladkor. Te dni je sladkorni kartel znižal cene za 20 par pri kilogramu. Iz vseh večjih krajev cele države javljajo, da se zaradi zniževanja cen nahaja konzum v porastu. — Na svetovnih tržiščih je ravnotako tendenca padajoča. Tudi produkcijo na Kubi izredno ugodno cenijo. V Evropi so pogajanja med producenti sladkorne pese in tovarnami večinoma zaključena. Vreme je bilo povsod za sladkorno peso ugodno. V naši državi je površina kultivirana s peso silno padla.

Kava. Po Veliki noči je postala tendenca za kavo v Trstu čvrstejša, kar pa tudi ni preveč dolgo držalo. Cene so v Trstu za Santos superior 1350—1400, good 1280—1340, Rio lin 1250—1290, good 1200—1240, navadno 1120—1140 Lit za 100 kg netto kassa brez

skonta, navadne vreče, tara pol kg. Statistični podatki o zalozah na raznih svetovnih tržiščih uplivajo, da imajo cene tendenco navzgor. Na vseh tržiščih ni opaziti prevelikega povpraševanja.

Mleko. Od meseca marca letos se je pojavilo na našem tržišču pomanjkanje mleka. To pomanjkanje je doseglo o Veliki noči svoj višek in traja še vedno. Zaradi tega so cene mleku čvrste in se gibljejo v veletrogovini okoli 2.60 Din za liter, dočim gredo v detajlni prodaji do 3.50 Din. Izvoz mleka izkazuje padajočo tendenco. Sedaj znaša izvoz iz Slovenije dnevno samo okoli 5000 litrov. Vzrok temu je mala množina razpoložljivega blaga ter nizke cene v inozemstvu. Tako je n. pr. mogoče doseči v Avstriji fco meja za liter samo 2.95 Din. Sira je na trgu dosti, za to so cene tudi popustile. Medtem ko je masla za praznike primanjkovalo, ga je sedaj dovolj.

Cene živine, telet in prašičev dne 24. aprila 1925 v Ljubljani. Voli debeli za kg žive teže 10.25 do 10.50 Din. Voli rejeni 9.50 do 10 Din. Voli za vprego po sposobnosti 8.50 do 9.50 Din. Krave rejene 7 do 8 Din. Krave klobasarice 5 do 6 Din. Teleta težja debela 14 do 15 Din. Teleta lažja 13 do 13.75 Din. Teleta zaklana po kakovosti 18 do 19 Din. Prašiči perutarji 14.50 do 15 Din. Prašiči debeli 15.50 do 16 Din. Banaški špeharji 16 do 16.50 Din. Prašiči zaklani domači po kakovosti 17 do 19. Cene se v zadnjem tednu niso nič spremenile. Prodajalci so sicer postali nekoliko bolj neizprosnji, a živahnosti pa v kupčiji ni, ker vlada na mesnem trgu precejšnja stagnacija. Vse kaže, da se bodo dosedanje cene obdržale, pričakovati pa je, da bo nekaj več živahnosti, kot doslej, da se bo moglo blago vsaj prodati, kar v preteklem tednu ni bilo vsak čas mogoče. Le prav dobro rejeno blago, za kojem je več povpraševanja, se bo lahko prodalo.

* * *

Kaj pomeni za Slovenijo novi davek na zaslužek? Finančni minister računa, da bo ta davek v celoti prinesel 60 milijonov dinarjev, od česar odpade na Slovenijo 12 milijonov dinarjev, t. j. ena petina. Ta davek je ne samo po mnenju delavcev, ki prihajajo na ta način ob znaten del zaslužka, ampak tudi po mnenju delodajalcev krivičen in občuten, ker bo deloval na zmanjšanje življenjskega standarda in na iz tega izvirajoče socialne posledice. Poleg tega bo ta davek podražil domače proizvode in na ta način bo konkurenca iz inozemstva še hujska, kar bo le preprečevalo razvoj krize in nezaposlenost v domači industriji. Na tak način finančni minister skrbi za postritev krize.

Novi proračun. Iz Belgrada javljajo, da so skoro vsa ministrstva zaključila delo na novem proračunu, kar bo te dni pregledala komisija v ministrstvu financ. Po dosedanjih podatkih se bo proračun gibal med 13 in 14 milijardami dinarjev.

Borze.

Dne 25. aprila 1925.

DENAR.

Zagreb. V prostem prometu notirajo sledeči kurzi. Italija 2.56 (2.5480—2.5780), London 299.24 (298—301), Newyork 62.20 (bl.) (61.80—62.80), Pariz 3.23—3.25 (3.30 bl.), Praga 1.85—1.8525 (1.8380—1.8680), Dunaj 8.78 (8.69—8.89), Curih 12.08 (12.04—12.14).

Curih. Belgrad 8.30 (8.50), Pešta 0.0072 (0.007175), Berlin 1.2290 (1.23), Italija 21.18 (21.2250), London 24.84 (24.82), Newyork 516.20 (516.50), Pariz 26.8250 (26.93), Praga 15.3250 (15.3250), Dunaj 72.70 (72.80), Bukarešt 2.30 (2.35), Sofija 3.7750 (3.7750).

Praga. Lira 138.65, Zagreb 54.30, Pariz 175.625, London 162.425, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Dunaj. Zivnostenska banka 83.5, Alpine 37.4, Greinitz 13.4, Trboveljska družba 44.9, Hrvatska eskomptna banka 12.0, Leykam 13.8, Avstrijske tvornice za dušik 6.12, Slavonija 6.2.

BLAGO.

Novi Sad. Pšenica 470—480, koruza 175, za maj-junij 200, za junij 205.

Turistika in sport.

Sportni teden.

Marsikomu se bo nos zavihal, ko mu bo znan sklep amsterdamskega olimpijskega odbora: ob nedeljah se ne sme vršiti nobena tekma! Tako je zahtevala protestantska stranka. Sicer pa vlada ne da nobene podpore. — Avstrijski olimpijski odbor bo priredil 7. junija nastop ženskih športnih organizacij. Po slavnostnem obhodu se bodo vršile tekme vseh športnih vrst.

Tako ponosni kakor ta teden pa Dunajčani že davno niso bili. Njih nogometna moštva so odnesla zmago z vseh bojišč, kjer so nastopila. Rapid je premagal Švicarje (Basel): 5:0, W. A. C. Sparto 4:2, Amateri M. T. K. 2:0, Simmering Gradjanskega 4:2, Hakoah se je proti F. T. C. borila neodločeno 0:0. Za najbolj častno pa smatrajo Avstrijci zmago svojega moštva proti pariškemu moštvo 4:0, izvojevano v Parizu s amem. Kaj se pravi igrati pred romanskim občinstvom, to ve gotovo vsak sportnik. Od drugih iger omenimo poraz Brazilcev proti Rouenu 2:3, zmago italijanskih vsenčlinskih nad francoskimi 2:0 in pa pred 20.000 gledavci v Zürichu izvojevano zmago Švicarjev nad Holandci 4:1.

Nurmi se vrača, smo rekli. Zadnji njegovi starti so bili tile: 19. aprila v Chicagu, 20. aprila v St. Louis, 25. aprila v Los sti, in boš videl, kakšno nadčloveško moč sportnik, pa premeri razdalje med temi mesti, in boš videl, kakšno nadčloveško moč mora imeti ta Finec. Po par dnevi vožnji gre takoj na start in — zmaga. 30. aprila nastopi še v San Francisco. Njegov rojak Ritola je med tem v St. Pavlu zboljšal Nurmijev 5000 meterski rekord od 13:45 na 13:39. Pri istem meetingu (ee je i) je prehodil Amerikanec Plant 2500 metrov v 10 minutah in 27 sekundah, za 20 sekund hitreje kakor je bil dosedajni rekord Italijana Friggerio. — Skok 7 metrov v daljavo je že nekaj prav lepega; svetovni rekord Le Gendroev je 7.765. Italijani doslej niso preskočili 7 metrov, njih rekord je bil 6.995. Tommasi ga je imel. Sedaj je pa skočil Tommasi 7.17 m daleč.

O ti Steinbach! Močan si kot medved, dvigal si težo do 150 kg, s sunkom pa skoraj 180 kg; in vendar vse to ne zadostuje za boj s slavnim Hackenschmidtom, s katerim se boš boril letos poleti. Namen je pa lep. Čisti dobiček je namenjen revnim dunajskim otrokom. Hackenschmidt je bil v letih 1900 do 1906 svetovni mojster v grško-rimski rokoborbi, brez konkurence. Na Angleškem in v Ameriki se je posvetil prosti rokoborbi (catch-as-catch-can) in je šel tudi tukaj od uspeha do uspeha. Samo Amerikanec Gotch mu je bil kos, borila sta se večkrat po več ur. Doma je Hackenschmidt na Ruskem, rad pride na Dunaj, sedaj je ob francoski rivieri. V zadnjih časih se je pričel pečati s filozofijo in je spisal globoko zamišljena dela. Njegovo mišičevje je neverjetno razvito, umetniki so rekli, da se noben atlet Herkulovemu kipu tako ne približa kot on.

47 let je star, pa pravi, da je prav tako prožen, kakor je bil pred 20—30 leti. Ubogi Steinbach! Pa se imata sicer rada. — Po Hackenschmidtovemu odhodu iz Amerike je nastopil tam Poljak Ciganjevič (Zbiško). Še bolj je masiven kot Hackenschmidt, a ne tako prožen. Ko Gotcha ni bilo več, sta se večkrat borila za svetovno mojstrstvo v prosti rokoborbi z Lewisom; enkrat je bil ta na vrhu, drugič drugi. Lani je Lewisa premagal dijak Wayne Munn, dotlej neznan. Munna je pa sedaj vrgel Ciganjevič prvič v petih, drugič v osmih minutah, in je spet svetovni mojster. Ogromna množica je gledala boj, veličanske vsote so zgubili tisti, ki so stavili na Munna. Ciganjevič je tehtal 119 kg, Munn 128. Poleti pride Ciganjevič z vrsto ameriških rokoborcev na Dunaj. Spet vidimo nekaj: Hackenschmidt je star 47 let, Steinbach 46, Ciganjevič 45. Veasih je bil 30 let star sportnik že med staro šaro, danes pa nastopajo 45 do 50 let stari moške s prav takim uspehom kakor 20 let stari. Človeštvo danes v resnici

dalje živi, vse gre navzgor. Higijena in sport sta glavna činitelja pri tem. — Zelo, zelo zanimive rokoborbe se obetajo v Münchenu (grško-rimske). Listi poročajo, da kaj takega München še ni videl in je vendar znano sportno mesto. Koliko truda je imel prireditelj Hans Grub! Mednarodna zveza rokoborcev mu je dovolila, da se bo vršila rokoborba pod naslovom oficelnega svetovnega mojstrstva. Pisal je vsem znanim rokoborcem. V Ameriki se nahajajočima Nemcema Schikatu in Steinkleju je brzojavil, da jima plača vse potne stroške, če prideta. Pa sta na oni strani Amerike, v San Francisco. Jaago bo gotovo prišel, prav tako znameniti tehnik Vajnur in še 30 drugih rokobornih mojstrov. Ta konkurenca je največja, kar jih je sploh kdaj bilo. To bo res sport brez ugovora in borba za pravo svetovno mojstrstvo. Ime Grub nam je jamstvo.

V zadnjem sportnem tednu omenjeni bokser Jack Johnson pride menda v Berlin. V letih 1910 do 1917 je bil neoporečni svetovni mojster. — Dempsey se je poskusil zadnjič v prosti rokoborbi in je vrgel nasprotnika Bull Montana v desetih minutah. Ob isti priliki je vrgel olimpijski Houser diskos 45 m daleč. Crnc Wills se bo 19. junija boril z Weinertom, ki je svojčas potolkel orjaka Tirpoja. Ta boj bo za Willsa prilika za boj z Dempseyem. — Tunney, ki bo nastopil 12. junija proti Gibonsu, je v 100 bojih bil samo enkrat premagan, od Harryja Greba. — Navadno gredo bokserji v teži navzgor. Francoz Romorio gre pa navzdol. Začel je v težki teži, sedaj je v lahki. Pa še prav izborni bokser je.

Uspehi človeka večkrat preslepijo. Parkrat smo že pisali o izvrstnih ameriških plavalcah Ederle in Wainwright. Imata polno rekordov na kratke razdalje. Sedaj pa trenirata na Floridi in Newyorku za plavanje čez Kanal, med Angleško in Francosko. To je ravno isto, kakor če bi se Paddock ali Houben spravila danes na maratonski tek. — Znanega olimpijskega na 1500 m Charltona (Avstralija) so povabili, naj se udeleži ameriških mojstrov. Prišel bi skupaj z Borgom, katerega je že enkrat premagal. Pa je odgovoril, da ne bo prišel. — Nemci so registrirali celo vrsto novih nemških plavalnih rekordov. Enega samo zato niso priznali, ker so ga merili s tremi urami, ne pa s štirimi, kakor je predpisano.

Prav ponosen si lahko, če prekolesariš 50 km v 1 uri in 45 minutah ali pa 100 km v šestih urah, kakor sta to napravila Oger Welwards in Nemeec Zeibner; pa ne na dirkališču, temveč na cesti.

Znani francoski igralec tenisa Lacoste je zmagal v Barceloni brez težave, nasprotnik v zadnjih rundah je bil izvrstni mladi Španec Flaquer; točke za Lacosteja: 6:0, 6:8, 6:1, 6:2. — Tilden in Johnston se bosta udeležila borbe za mojstrstvo Amerike in si bosta stala ta dva prvovrstna zastopnika lepe igre torej spet enkrat nasproti.

Šahovski turnir v Baden-Badenu kaže po 7. rundi tole sliko: Rubinstein 6, Aljehin 5 pol, Bogoljubov, Grünfeld in Robinovič po 4 pol, Nimzovič, Samisch, Tartakower in Tore po 4. Aljehin je bil en dan prost.

Dr. Tarrasch o šahistih v Baden-Badenu. V Baden-Badenu se vrši velik šahovski turnir, ki se ga udeležuje razen Laskerja, Capablanca in Vidmarja vse, kar v mednarodnem šahovskem svetu kaj pomeni. Dr. Tarrasch, znameniti šahist, ki tudi tam igra, piše o mojstrih po končanem prvem tednu takole. Ne morem še prerokovati, kdo bo dobil prvo darilo, vendar se iz množice igralcev že nehati odločujejo. V prvi vrsti veliki ruski mojster Alehin (kot nov Francoz se piše sedaj Alekhine), kojega ognjevitva igra mu daje najboljše upanje za prvo darilo. Tudi Rubistein je v izborni formi. Zelo močan igralec je Babinovič, zastopnik sovjetske Rusije, kjer je nastavljen kot državni učitelj šaha. V Rusiji namreč država šah na vse načine podpira, da bi dvignila inteligenco ljudstva. Nekam razočaran je mladi Mehikanec Torre, vsaj dosedaj. Zaukrat mu manjka še pravi turnirski pogum; ni čudno, saj je to prvi veliki turnir, na katerem igra. Takoj v prvi igri je zadel na Alehina, ki se ga vse boji, in in je bil že na boljsem; namesto pa da bi dobljeno prednost razvil v uspeh, je iz samega strahu ponudil Alehinu že po 13. potezi remis, ki ga je ta tudi takoj sprejel. Na ta način Torre ne bo stopil na šahovski Olimp. Ker je pa še zelo mlad, 19 let, bo napako kmalu popravil. Čudno je, da so ostali odlični mojstri Tartakower, Nimzovič in Spielmann tako v ozadju; tudi Miseses in Yates se doslej nista mogla uveljaviti.

Kolesarsko in motociklistično društvo Sa-va v Ljubljani sporoča, da se vrši dne 7. junija t. l. prva cestna dirka združena z veselico in srečolovom. Ker je društvo novo se vlijudno obrača na vsa cenjena društva, da blagovolijo to upoštevati. Dirka se vrši iz Novega mesta do veselicega senčnatoga prostora g. Počivalnika na Dolenski cesti. V nedeljo je bil prvi izlet društva, katerega se je udeležilo 48 članov in članic in sicer iz Ljubljane v Domžale, Sv. Jakob, Moste, s katerim so bili vsi člani zadovoljni. Prihodnji izlet se pravočasno objavi.

Continental „Balon obroči“

omogočijo ugodno vožnjo na najslabših cestah.

Poskusite in boste v prihodnje samo s takimi obroči vozili!

Pristoia na normalna platišča.

Poravnajte naročnino!

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znakom!

DEKLE
vrajna vseh hišnih del in šivanja, ISČE službo pri šivilji. Ponudbe na upravo lista pod »Zanesljiva« 2728.

Učenko
s primer. šolsko izobrazbo sprejme trgov. Ant. Trevna nasl. Jesenice, Gorenjsko.

Kuharico
išče drž. kmetijska šola v št. Jurju ob južni žel. Prednost imajo absolventinje gospodinske šole ozir. gospodinskega tečaja. Plača po dogovoru. — Nastop takoli.

Sprejme se VAJENEC
za krojaško obrt, najraje iz ljublj. okolice. SMOLE, št. VID nad Ljubljano, št. 12.

UČENEC
zdrav in z zadostno šolsko izobrazbo — se sprejme v specerijsko trgovino. KARL LOIBNER — CELJE. 2634

Zakonska
brez otrok, srednjih let — DOBITA STANOVANJE v bližini Ljubljane. Mož bi bil za hlapca, žena bi pomagala pri gospodarstvu. — Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 2657.

Mesarski vajenec
star 14—16 let, poštenih staršev, se sprejme takoli. FRANC LOGAR — mesar, Cerknica št. 160. 2700

Tapetniški
pomočnik, dobro izurjen, se sprejme takoj v lepem kraju Slovenije. — Ponudbe pod: »Tapetnik« 2711 na upravo.

IŠČEM za Zagreb v fino hišo perfektno KUHARICO in SOBARICO z znanjem nemškega jezika, poslednja da je večja v šivanju in krpanju perila. Ponudbe je poslati na veleindustrijalca Richard Alberti, Zagreb, Tuškanec št. 18 F, Vila Alberti. 2697

Prodajalka
ki govori tudi nemško, se sprejme. Hrana in stanovanja v hiši. — M. BERDAJS, trgov. z mešanim blagom in semeni — MARIBOR.

POZOR! POZOR!
MOLITVENIKE
»SPOMIN na JEZUSA«
imam zopet v zalogi in sicer usnjena imitacija (pegamoid) z zlato obrezo, mehki okr. vogali, Din 15, zlata obreza, trde platnice, platno 10.50 Din, rudeča obreza, trdi, platno, 8.50 Din komad. — Knjižica ima 224 strani ter je zelo pripravna za birmance. — LOJZE ZORIC, književ. in trgovec, KRŠKO.

Posestnikom gramofonov!
Ker se množe slučaj, da popravljajo gramofone za to delo popol. neveščti ljudje in to celo na domu pri strankah, z izrecnim zahtidom, da so poslani iz moje delavnice, izjavljam, da se pri meni popravljajo gramofoni in drugi mehani. instrumenti samo v moji delavnici. Nihče ni pooblaščen od mene izvršiti kako popravilo na gramofonih pod mojim imenom. Posesniki gramofonov pa prosim, naj ne nasedajo tem ljudem. Denar, izdan za taka popravila, je naravnost stran vržen, gramofon pa navadno še bolj pokvarjen kakor je bil prej. Ako je vaš gramofon potreben popravila, izročite ga v moji delavnici. Popravilo se izvrši strokov. pod jamstvom in ceno. V zalogi imam vse posamez. dele za raznovrst. koleksija različnih gramofonov, vsi nadomestni deli se dobijo pri meni.

DAMSKE in MOŠKE slamnike
sprejema v barvanje, beljenje in preoblikovanje. — Cena za svilen, napredaj. — Naslov Din 80.—. Izdela se takoli: J STEMBERGER — RES Dunajska cesta 9.

POZOR
ŠIVILJE, KROJAČI in NEŠIVILJE!
NAJNOVEJŠI sistem 1925 — lahak, preizkušen, da se ga lahko tudi šivilje z dežele, ali doma za svojo uporabo priučijo. 1. MAJNIKA NOV TECAJ! — Specialni poduk za bluze — Mantelikleide a la Cosakwe. — Poduk o šivanju. — Učenkam in učencem z dežele se preskrbi ostrbal Informacije in vpisovanje od 27. t. m. Ob zaključku se dobi spričevalo in svedočba! — Od ministrstva za trgovino in obrt koncesionirana
krojna šola
Židovska ul. 5 — Ljubljana.
Izdolovanje in razpošiljanje poljubnih krojev.

NAJBOLJŠA
„PUCH“ KOLESA
po zelo ugodnih cenah dobite edino le pri
IGN. VOK, LJUBLJANA, Sodna ul. 7

Krojači!
Šivalni stroj Singer, še ne rabljen, napredaj. — Naslov v upravi pod številko 2730.
PRODAM
dobro ohranjen OTROSKI VOZICEK po solidni ceni pri g. Blaznik, Glinška ul. 7.
KROJE (muštre)
po najnovjši modi, poljubne, za dame, gospode in otroke, razpošilja po meri Alojz KNAPFELJ, strok. učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2/1. 1768
Trgovsko in obrtno **PODJETJE**

PRAZEN KABINET
z elektr. razsvetljavo — se ODDA najraje šivilji ali podobno. Ponudbe na upravo lista pod »Čednost« 2721.
DAMSKO KOLO
dobro ohranjeno, prodam za 5000 K. Poljanski nasip 50 c.
Pianino na razpolago oni družini, ki odda prazno sobo samostojnemu gospodu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Pianino« št. 2689.
Izložbeno okno
1.30 x 2.50 m, z želez. zastorom, zelo dobro ohranjeno, napredaj. — MESTNA PLETENJE, Ljubljana. 2766
Elektrotehnično
podjetje A. ARHAR in drug. Spod. šiška, Jernejeva c. 47. Prevzema vsakovrst. elektr. dela, gradnje elektrarn in instalacij ter vsakih daljnovodov po najnižjih cenah in točni postrežbi. Garancija!

EKSPRES Adrija-Bar vis-a-vis Jugoslovanske tiskarne

Kočijaža
ki je trezen in zanesljiv — sprejme »KOLINSKA TOVARNA« v LJUBLJANI.

INKASIRANJE
terjatev prevzema »Posredovalec«, Sv. Petra cesta 23
48-letni vdovec
brez otrok, tovarnar, posestnik in lesni trgovec, želi znanja s pridno inteligentno gospodinjico (gospodinjico ali vdovo 40—50 let staro) in da ima v gotovini in vrednosti 1, 2—3 milijone dinarjev. — Le resne ponudbe naj se pošljejo, in sicer s sliko na upravo »Slovenca« pod šifro »SRECA«. 2760

Služba ORGANISTA in CERKVENIKA
je razpisana v Šmartinu pri Kranju. Plača po dogovoru. Župni urad ŠMARTIN pri Kranju. 2691

Starejša kuharica
išče službo; hodila bi dnevno kuhat. — Ponudbe upravi pod »Poštena kuharica«.

ZVEST, ZANESLJIV in POSTEN
išče zaposlitve kot PORTIR ali ČUVAJ v tovarni ali podjetju, prevzame tudi nadzorstvo delavcev. — Položi kavgijo Din 25.000. Ponudbe pod šifro »Zaposlitve« št. 2724 na upravo »Slovenca«.

A. Rasherger
LJUBLJANA, Sodna ulica 5. Tvorn. zaloga gramofonov, plošč, igel, peres in nadomestnih delov. Lasina delavnica za popravilo vseh vrst gramofonov in drugih mehaničnih instrumentov.

GOSPODA sprejemem
na stanovanje in zajtrk takoj ali s 1. majem. — Naslov v upravi lista pod št. 2773.

Mirnemu in solidnemu gospodu se ODDA s 1. majnikom opremljena podstrešna SOBA
v vili na Mirju. Naslov pri upravi lista pod št. 2729.

Kupim hišo.
Ponudbe na upravo lista pod »Ljubljana ali predmestje«.

KATERI pošten obrtnik
želi poročiti dekle, katere srečna želja je, dati svojemu 6-letnemu sinčku očeta in mu s tem omogočiti skupen dom. — Samo resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Srečen dom« št. 2772.

MOŠKO KOLO
malo rabljeno, se za 1600 Din proda. GLINCE 220.

Kratek klavir
rujav, dobro ohranjen, po zelo nizki ceni napredaj. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod številko 2758.

Janeza Kalan
kličemo vsem, ki so mu prisostvovali ob smrtni uri, ali so ga prišli pokropiti ter ga spremili k zadnjemu počitku, zlasti še č. šolskim sestram v Mariboru za poslano nam sozljaj: Bog plačaj!
Poljšica, dne 23. aprila 1925.
Žalujoča rodbina KALAN.

Koks
iz najboljšega angl. premoža nudimo po sledečih cenah:
Koks orehovec . . 110 Din
Koks kosovec . . 100 Din
la koks kosovec . 120 Din (cena velja za 100 kg.)
Pri večjih naročilih znaten popust!
Ljublj. plinarna.

»DANICA«
MAJZELJ & RAJSELJ
Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

Trgovina papirja
z vsem inventarjem na prometnem mestu v Mariboru, se proda po ugodni ceni. Informacije v Upravi »Slovenca« v MARIBORU.

Preoblikovalnica
Barborič-Završan
Ljubljana, Maslini trg 7
preoblikuje slamnike in svilene klobuke po najnovjših modah in najnižjih cenah. Istotako možke klobuke.

Mnogo denarja
prihranite, ako pred nakupom blaga za obleke, perila, srajc, ovrtačnic, naglavnih rut, šerp, obrisalk, nogavic, odej, najrazličnejšega drugega blaga ter usnja, obiščete trgovino, kjer so najnižje cene in sicer pri trvdki

»DANICA«
MAJZELJ & RAJSELJ
Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

Import-Eksport
Generalna agencija
Začelnštvo
Reklamno oglaševanje
Pojasnila in nasveti
VEKOSLAV VUCKOVIC
Box 156-A, Hartford, Conn. U. S. Amerika.

Motorna kolesa
nova, amer. sistem Ewans, lansko leto stali 13.500 Din. isti sedaj 6200 Din, še nekaj komadov na razpolago. — »TUBUNA« F. B. L., tovar. dvokoles in otroških vozčkov, Ljubljana, Karlovska 4.

Kupujem rabljene sode
od AMERIKANSKE MASTI v dobrem stanju za 50 in 100 kg po najvišji dnevni ceni. — Ponudbe na trvdko J. POPOVIČ, Ljubljana.

Več otroških vozčkov in dvokoles
prejšnjih modelov proda poceni »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 2413

Pri »Solncu« za vodo K. Widmayer.
Perilo za gospe, gospode in otroke. Vsa oprava za novorojenčke. Venčke za neveste in birmanke. EDINA zaloga abtahov (peče). Kravate, nogavice, rokavice, oblecke za otroke itd. Tovarniška zaloga vseh vrst pletenega blaga. Vskovrstne jopice in jumperje en gross — en detail.

Posojilo!
IŠČEM za dobo 2 mesecev 15.000 Din proti garanciji s 100.000 Din. Samo resne ponudbe na upravnštvo pod šifro »Resen« št. 2737.

NOGAVICE
v vseh modnih barvah in najboljši kvalitete priporoča trgovina perila
HED. ŠARC, Ljubljana, Šelenburgova ulica 5.

ZAMENJAM HIŠO
v Novem mestu za hišo v Ljubljani. Hiša je poleg drž. ceste, najbolj pripravna za lesno ali vinski trgovino. Ponudbe na upravo pod: Nenavazna prilika« št. 2688

Vrtnice visokodebelne
priznane lepih vrst, kakor tudi vrtnice plezleke in vrtnice želuške, nudi cenj. občinstvu ANT. FERANT, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg 3. Naročila se sprejemajo tudi v cvetličnem paviljonu pri frančiškanskem mostu.

Pritlično HIŠO
3 stanovanja, gospodar. poslopje (novo), ob deželni cesti na Jesenicah, priprav. za vsako obrt, z njivo in travnikom, in enozadstropna HIŠA v Kurji vasi (Jesenice), z lepim vrtom, parcelo, pri Boh. jezeru, dalje KOČIJA »Viktorija«, dvoprež. lovski VOZ in več drugih gospodarskih potrebštin ter PSICA volčje pasme, ki je dober varuh, ugodno napredaj. Vpraša se v trgovini ANT. TREVNA nasl., Jesenice - Fužine. 2720

NA PROSTOVOLJNI javni dražbi
bo prodal dne 26. aprila ob 1 uri pop. FRANC ISKRA, SAP št. 14 — pri Vrhniki večjo množino različne KONJSKE OPREME, vse novo, lahke, malo rabljene LANDAVER, dalje lahke ZAPRAVLJENEC, nov težak POŠTNI VOZ, ki je potreben predelave, ter SANI na novo narejene, vse po nizki ceni. 3752

Visoke vrtnice
se še dobijo do maja v Skofiji Loki — MARGUC.

HARMONIJA
skoro nov, s 5 vrstami jezičnikov in 23 spremeni, je napredaj. — Naslov pove uprava lista pod št. 2610.

V BRUCKU ob Muri na Gorenj. Štajerskem, križišče železnic, realka, dekliski penzionat - je NAPRODAJ enodružin. HIŠA
s 7 sobami in kompl. pritičino, teraso, garažo, skladiščem, predvrt in sodovnjak, telefon, bremen in do 1953 davka prosta, v celoti kmalu na razpolago. Kupec se more soudeležiti pri obstoj. trgovini s stroji, s katero je spojen tudi radio-oddelek, event. sprejme zastopstvo za štajer, Koroško in SHS in si s tem zagotovi gotovo eksistenco. Cenj. ponudbe na R. Greiner, Bruck a. d. Mur, Schillerstrasse 31.

na promet, točki, obetajoče lepo bodočnost, nujno IŠČE POSOJILO 75.000 Din proti vknjižbi na prvo mesto, ali se sprejme družabnik (-ica) z istim kapitalom: ako želi sodelovati, je potrebno, da je izučen v trgovini, ali pa se sprejme samo k obrti — možki ali ženska, brez sodelovanja s kapitalom 25—30.000 Din; sprejme se tudi pomočnik ali prodajalka s kavgijo 10—15.000 Din za vodstvo podružnice v prijaznem gorskem (fizletniškem kraju). — Dalje dobi vpokojene (duhovnik ali učitelj ali karkoli) brezplačno stanovanje in hrano, ako ume in bi hotel gojiti čebele in se pečati s sadjerejo. Uboğa vdova z otrokom 8—10 let starim, ki bi bila zmožna oskrbovati gospodinjstvo pri delavcih in obdelovati nekaj polja in vrt, dobi službo. Ponudbe s pogoji sprejema pri prijanz. L. DIMC, Trška gora — Krško. 2725

SOBA za gospoda, s posebnim vvhodom, elektr. razsvetljava, se ODDA 1. maja v Zeleni jami 213. 2757

APNO
se bo dobivalo zopet od srede meseca maja naprej pri apnenici ALOJZIJA VODNIKA v Kamnigerici pri Dravljah. Popraša se lahko tudi v Ljubljani, v pisarni kamnoseka Vodnika pri glavnem kolodvoru.

PIANINO
lep, renoviran, in KLAVIR z železn. konstrukcijo, NAPRODAJ. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2745.

Nov KOLESELJ,
male enovprežne SANI, dobro ohranjeno možko KOLO in malo decim. TEHTNICO proda »KONKURENCIJA«, Ljubljana 7. 2679

NA STANOVANJE
in HRANO se sprejmeta dva gospoda po jako nizki ceni. Ambrožev trg 1, gostil.

LOKAL
se ODDA v sredini mesta, pripraven za vsako obrt. — Ponudbe pod »LOKAL 34« na upravo »Slovenca«.

Stružnik za železo
(Leitspindeldrehbank)
dobro ohranjen, kupiva. — Cenj. ponudbe na BRATA NAGLIČ, strojno ščelarstvo, Šmarca pri Kamniku. 2706

HARMONIJA
dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upravi lista pod številko 2716.

JAVNA DRAŽBA
Osetove PARNE ŽAGE, ki stoji tik kolodvora v št. Petru v Sav. dolini (1 polni jarem, 1 cepilni jarem, 1 samica, 1 freza, 1 stroj za struganje itd.), se vrši pri okrajnem sodišču v Celju, dne 9. maja ob 10 dopoldne na št. 4. — Vadij znaša Din 130.000, najmanjši ponudek je Din 327.450.

Nadalje se proda isti dan polovica vl. št. 435 d. o. št. Peter, to je skladišče tik kolodvora št. Peter. Vadij znaša Din 1080.—, najmanjši ponudek je Din 5370.—. Napredaj je tudi vl. št. 121 d. o. št. Ilij; vadij znaša Din 520.—, najmanjši ponudek Din 2550.—, in vl. št. 165 d. o. št. Ilij; vadij znaša Din 680.— najmanjši ponudek Din 3400.—.

Nadalje se vrši pri okraj. sodišču na Vrhanem ob št. 5 dne 14. maja 1925 ob 9 dopoldne dražba Franc. Osvetovih polovic vl. št. 34, 166, 109, 178, 175 d. o. Vranksi in 110 d. o. Jeronimi. Vadij znaša Din 57.700.— najmanjši ponudek Din 150.810.—.

Pojasnila glede oglada itd. daje odvetnik dr. JOS. VREKČO v CELJU. 2741

Marija Stenta roj. Kunčič
dne 25. aprila 1925, po kratki in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi.
Pogreb predrage nepozabne se vrši v ponedeljek, dne 27. aprila 1925, ob 15. uri (ob treh) iz hiše zalovanja, Sv. Florijana ulica št. 5.
Ljubljana, dne 25. aprila 1925.

Neža Žagar roj. Novak
dane 25. aprila ob dveh zjutraj, v 55. letu starosti, po dolgi in mučni bolezni, večkrat previdena s tolažilj sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v ponedeljek dne 27. aprila ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti, Trebelno 34, na domače župno pokopališče.
Trebnje - Trebelno, dne 25. aprila 1925
ZALUJOČI OSTALI.

Dospel je zopet Pravi holandski KAKAO!

V vašem interesu je, da uživate le prvovrsten KAKAO; tedaj zahtevajte povsod pravi holandski KAKAO znamke

GROOTES

Modni salon
Minka Horvat

Ljubljana - Stari trg 21
ima vedno v zalogi najnovejšje damske in dekliške SLAMNIKE in KLOBUKE. - Zlati klobuki vedno v zalogi. - Popravila se sprejemajo. 2513

Ja Knoch jermena za pogon

vedno na skladišču

A. Lampret
Ljubljana
Krekov trg št. 10,
Telefon št. 247.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva i. t. d. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Kollzeij - oprema stanovanj, d. z. o. z.
Gospodarska cesta št. 13.

Bogata izbira pohištva vseh vrst, v trdem in mehkem lesu. Zaloge tapetiranih izdelkov (modroci, olovanje in jofeti). — Solidno blago, izredno nizke cene.

Najnovejši damski klobuki

došli v modnem salonu

IDA ŠKOF-WANEK, NASLED.

Ljubljana, Pod Trančo 2

Preoblikovanje in predelovanje se točno izvrši.

Priznana solidne cene!

Priznana solidne cene!

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelek za popolno popravilo, emajliranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franco.

„TRIDUNA“, F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Električne tvornice

Škodovih zavodov

v PIZNU.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Ljubljana, Šelenburgova 7. hiša Jadranske banke.

Dobavljajo: najsolidnejše in najcenejše elektromotorje, turbogeneratorje in vse ostale električne stroje.

Grade: električne centrale, električne železnice, cukrarne, pivovarne, rudniške naprave itd. itd.

Obračajte se v vseh primerih na pisarno v Ljubljani!
Poset inženirja brezplačno na razpolago.

STROJI ZA PLETENJE

Flach Rund-Links-Links in Jackard
za ročni in strojni pogon

SPULMASCHINE za strojni in
nožni pogon

RAUMMASCHINE RUNDSTÜHLE

IGLE in deli strojev za vse sisteme in
linote vedno na skladišču pri

ALFRED KOZMA, OSIJEK

Šuparijska ulica št. 42.

Glavni zastopnik tehniške poslovne za industrijo strojev za pletenje
Felix Lederer, Wien

Kamgarn in štof

za moške obleke

velika izbira in nizke cene

R. Miklauc, Pri Škofu, Ljubljana

Pozor
posetniki zagrebskega velesejma!

Šivalne stroje: Naumann, Kayser, Vesta.
Dvokolesa: Naumann-Germania, Ipag, Skandia, Najboljše pnevmatike: Dunlop, Michelin, Gothania, Continental, Reithoffer, Semperit. **Motorna dvokolesa:** Diamond-Jap, Diamod-Villiers, Breuiller. **Nadomestne dele za šivalne stroje in kolesa** nabavite najceneje v veletrgovini

Em. Fischer, Zagreb

Sudnička ulica 3 in Jurističeva ulica 6.
Telefon št. 18-06 stranska postaja.

Generalno zastopstvo največjih inozemskih tovarov svet. slovesa. Zahtevajte ponudbo in ilustr. cenik.

Trkanine za pohištvo

pliša, moqueta, afrika, strune, peresa, gradla za modroce, rolete, jute, platna, žebelje in ostalih tapetiranih in sedlarskih potrebščin nudi po najnižjih cenah

I. OMERZO I DRUG

ZAGREB :: Petrinjska ulica 3 — dvorišče.

Telefon broj 21-83.

Na debelo!

Na drobno!

Ing. Rudolf Treo

stavbenik

sodniško zapriščeni izvodeneč

Ljubljana

Gospodarska cesta št. 12/II.

25 letna praksa

izdeluje načrte, proračune, conitve in prevzema vsake vrste stavb. Med mnogoš. izvrš. stavb napravljeni: cerkve v Prečni, Zaploz, Šmihel, Šumperk, Podgrad itd. prizidava hiše Souvan, Mestni trg itd.

Robert Smielowski,
arhitekt in mestni stavbenik,

LJUBLJANA :: Rimska cesta 2.

IZVRŠUJE NAČRTE IN PRORACUNE, PREVZEMA STAVBNA DELA VSEH VRST, KAKOR TUDI PRE-
SOJEVANJA IN CENITVE VSAKOVRSNIH POSE-
STEV POD SOLID. IN NAJUGODNEJŠIMI POGOJI.

Zidna opeka

od lastne opekarne na Viču, priznana kot najboljša kakovost, in od skladišča, OPEKARSKA CESTA št. 18, po najnižji dnevni ceni.

Biser Slovenije

starodavno radionemanzijsko
termalno (38° C) kopalništvo

Toplice pri Novem mestu

(Dolenjske Toplice).

Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Pošta, telegraf, telefon: železn. postaja Straža — Toplice na progi Ljubljana-Karlovac.

Ze 400 let pr. Kr. znana zdravilna terma, že v Valvazorju l. 1689 večkrat omenjena, zlasti kot: »sez mero dobra kopalj, tako od daleč mnogo obiskovana«; od dvorn. svetnika Fr. Suklieta označena kot: »starodavni čudodelni izvirk« (Prager Presse 1924, št. 155), po mnenju rajnega znanega praškega internista prof. dr. B. Eiselta po svoji zdravilni moči: »ena iz najboljših term v Evropi«.

Zdravi: revmatizme vseh vrst, giht, ženske bolezni, arteriosklerozo, neurastenijo, ostarelost, posledice zlomenin in poškodb, kožne bolezni itd.

Vsaka tukajšnja kura je tudi življenje osveževalna in omlajevalna kura. — Vse kopalje so neposredno na izvirkih in terma jih polni le izključno z lastnim pritiskom brez vseh črpalk in brez vodovodnih cevi.

Sanatorij s celoletnim obratom pod eno streho s kopalščem. — Elektro- in mehanoterapija, dietetična kuhinja.

Cene v sanatoriju: I. razred od Din 120.—, II. razred od Din 95.—, III. razr. od Din 75.—.

Zdraviliški dom z jedilnim salonom, parkom itd.; ves moderni komfort, vse renovirano. Krasna gozdnata okolica, izhodišče divnih izletov.

Prospekte in vsa pojasnila daje na zahtevo brezplačno

ravnateljstvo.

Prva slovenska parna vulkanizacija vseh vrst

gumija

PETER ŠKAFAR, Ljubljana, Rimska cesta št. 11

Stroški pri uporabi bencina.

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj auto-aktor ali stabilni motor s patent. **HAG-generatorjem.**

Kuri z ogljem! Prospekte in reference daje

Jugo-Bag

Ljubljana: Telefon 560
Bohoričeva ulica 24.

Stroški pri uporabi oglja.

Royal Mail Line

Kr. angleška poštino-parobrodna linija.

General. zastopstvo za kraljevino SHS;

Zagreb

Trg I. št. 17.

Redni potniški promet:

Hamburg—Cherbourg—Southampton v

Novi jork in Kanado

Cherbourg—Liverpool—Southampton v

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, San Paolo.

Odprave potnikov 1, 2, 3. razreda. — Kabine 3. raz. z 2 in 4 postojama

Udobnost — Sigurnost — Brzina

Podzastopstva:

Beograd, Karagjergjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolo-

dvorska 26. — Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra 4.

Brzojavni naslov za vsa gornja podzastopstva „ROYMAILPAC“.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Črno goro:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruzju.

Dopisovanje v vseh jeziki.

Naslov za brzojavke: Prometna banka.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis à vis hotela »Union«). Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čkovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.090.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLED.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.